

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 98. szám.

NEW YORK, N. Y., CLEVELAND, O., PITTSBURG, Pa., KEDD, 1908. DECEMBER 8-án.

V. Year. No. 98.

Olvasóim tudják, hogy én Kovács Lajos new yorki római katolikus magyar plébánost soha egyetlen széval személyében, magánéletében nem bántottam. Kritika tárgyává tettem az ő nyilvános működését, ott, ahol ez a működés a kritikát kihívta maga mellé, vagy maga ellen. Ez nemcsak jogom, de egyuttal újságírói kötelességem. Ezzel a joggal éltem, ezt a kötelességet teljesítettem gyakran, még akkor is, ha szívesebben lemondtam volna ez élvezetről.

A magyar egyházközségek Amerikában mindmennyi kulturális intézmények, amelyek magyar szempontból a nyilvánosság elé tartoznak. Kovács Lajos véletlenül a lelki feje egy ilyen amerikai magyar kulturális intézménynek. Ezért kellett vele foglalkoznom. Nem hajlamból, de kötelességből. S ezt a kötelességet rosszindulat nélkül igyekeztem teljesíteni, bár Kovács Lajos kihívta maga ellen még a rosszindulatot is.

Két vádat kellett emelnem lapom hasábjain Kovács Lajos plébános ellen. Azt a vádat, hogy a magyar nemzeti lobogót, amelybe a magyar király is küldött szöveget s amelyet Blaskovics apát-plébános felszentelt, kitiltotta a templomból. És azt a vádat, hogy egy de- rék magyar embert azzal az indokolással közönségtől ki az egyházközségből, hogy oláh származású embernek az ő egyházközségében helye nincsen.

E két váddal szemben Kovács Lajos plébános két utra léphetett volna. Vagy azt mondhatta és bizonyíthatta volna, hogy a vádak alaptalanok, hogy, amit állítottam, nem igaz s ha ezt bizonyította volna, rendben lett volna minden. Vagy pedig elismerie volna a vádak igaz voltát, — a minthogy feltétlenül igazak, — s akkor higgadtan és lelkeséggel illő komolysággal indokolhatta volna, hogy miért kellett neki a magyar zászlót kitiltani a templomból s hogy miért kellett a jó, magyarra és magyar érzelmű, de oláh származású Szervgyánt ki- közönségtől az egyházközségből.

Kovács Lajos plébános harmadik utat választott. Az ellene emelt vádatokat nem is érintette, hanem ahelyett egy magyar lapban nyílt levelet tett közzé, melynek hangja igazán becsü- lőre vált volna — gróf Károlyi dísmói kondásának.

Kovács Lajos ur durvalelkűnek ne- vezi azt az embert, aki lapomban a „Fekete kéz” című cikket írta. Elárulom a plébánosnak, hogy azt a cikket Perényi Béla írta, ugyanaz a Perényi Béla, akit nemes özetlenségéért, minden alkalommal tanúsított áldozatkészsége- rért az évek hosszu során át a legpíszko- sabbban támadnak s aki mindazonáltal lelkesedéssel, tudásával és — pénzé- vel minden magyar mozgalmat támo- gat. Ugyanaz a Perényi Béla írta azt a cikket, akinek lelkes áldozatkészsége és lelkes magyar munkája nélkül a 14-ik utcában talán még most sem volna meg az a magyar templom, a melyből most Kovács Lajos küldözte a magyar zászlót és kiüldözi a magyar embereket.

Kovács Lajos ur azt mondja: jobb magyar cagyok, mint az Amerikában önmagukat magyarra feljutt CSIBÉ- SZEK. Ezt az utolsó szót kétszer is aláhúztam, mert ezt a kifejezést mint magyar szót, eddig nem ismertem, a magyar PAP révén kellett vele megismerkednem.

De mond a magyar lelkész még egy- bet is. Azt mondja: hazafiság dolgá- ban fölöttébbállónak tartom magamat azoknál a „becsületes honfitársaknál”. AKIK MAGYARORSZÁGBAN MA- GYAR ÁRVÁK, MAGYAR ÖZVE- GYEK, MAGYAR SZEGÉNYEK ZSEBEIBŐL LOPTAK KI A KE- NYERET S KISZÖKVE AMERIKÁ- BA, a tisztességesen munkálkodó em- berek rágalmaszából élnek s verik a „hazafiság” dobját, csupa „hazafy-

ságból” pabolván meg magyar honfitár- saikat a szeretett magyar hazában.

Nem tudhatom, hogy Kovács Lajos plébános mire céloz, mert nincsen any- nyi erkölcsi bátorsága, hogy nevetek is említsen. Azt hallom azonban, hogy roám ezélt. Kovács ur! Én most ötrevegyéres ember leszek, a nyilván-osság előtt folyt le egész életem. Én soha nem tettem semmit, amit takar- nom kellene, amiért nekem bárhonnai is megszököttem kellett volna. Az én életem tiszta és moesoktalan s aki en- nek ellenkezéjét állítani merné, anél- kül, hogy bizonyítaná, aki rólam azt mondáná, hogy meglopnam valakit s megszöktem, azt itt a nagy nyilvános- ság előtt HITVÁNY, HAZUG GAZ- EMBERNEK bélyegzem, akár reve- rendában járjon az illető rágalmasz, akár munkászübbonyban.

Tudom, hogy itt New Yorkból indul ki a hírlapírói utonállás az én becsü- lem ellen. X. álnév alatt sikerült egy gazembernek a budapesti Magyaror- szági nevű napilapba egy „New yorki levél”-et becsümpészni, amelynek két- tős hivatása volt: Dienes Mártont a Páldy-féle ügyből kifolyólag megvédeni s engem becsületeimről megrabolni. Hogy minő szemtelenség hazudott az il- lető „levélíró”, azt megtudják olvasóim mindjárt abból, ha elárlom, hogy ab- ban a levélben az van megírva, hogy ÉN és Kovács Kálmán mekeesperti plébános pénzért eladtuk magunkat Ortinszky görög kath. püspöknek, hogy a magyarországi papokat megbuktas- suk ketten, Kovács Kálmán, meg én. Aki a „Bevándorló”-t olvassa, tudja, hogy minő küzdelmet folytatott Ortinszky ellen, hogy mennyire támadott engem folyton Kovács Kálmán, tudhat- ja tehát, hogy az a levélíró, akár reve- rendában, akár munkászübbonyban járjon az illető, mily elvetemült gazem- ber, mily oroztálanul hazug fráter. De hadd álljon itt ama „New yorki levél” reám vonatkozó része.

Szóul-szóra ezeket írja az X. álnév alatt bujkáló gazember:

„A gyűlölködés a tetőpontra há- gott, amint a csirkefogó-had, az Amerikába szökött váltóhamisító, siklásztó és zavarosban halászó u. n. urak egy része megérezte, hogy itt pénz lehet keresni, mert van a gali- cziái püspöknek. Azonnal jelentkez- tek a zugságírók és az antiszemita mekeesperti lapszerkesztőnek hü esatlóságot lett az éppen nem antisze- mita Bischitz Dávidné 40.000 forint- jának elikkasztásáért Amerikába szökött dr. Singer Mihály lapszer- kesztő is.”

Az olvasó mindjárt tisztában van azzal, hogy milyen ürhetetlen gazem- ber az, aki engem, egyebektől eltekint- ve, azzal vádol, hogy én, aki egyedül vettem fel Ortinszky ellen a harcot, eladtam magamat Ortinszkynek.

Mikor kezembe került ez a „New yorki levél”, azonnal irtam Holló Lajos országgyűlési képviselőnek, a Magyarországi főszerkesztőnek, aki en- gem személyesen ismer, aki multamat ismeri s mikor egyrészt beküldtem neki lapom ama számaint, amelyben Ortinszkyvel foglalkozom, másrészt meg- mondtam neki, hogy tudom, miképp az a „levél” tudta nélkül csuszott a lapjá- ba, mert különben ő, aki ismer, s aki, ha nem ismerne, Budapesten meggyő- ződést szerezhet az én egész életemről, nem engedte volna meg, hogy engem megrágalmazzanak a lapjában.

Erre azután a Magyarországi novem- ber 21-iki számában a következő hely- reigazítás jelent meg:

„AZ AMERIKAI MAGYARSÁG

GRÓF KÁROLYI KONDÁSA.

VÁLASZ KOVÁCS LAJOS NEW YORKI PLÉBÁNOSNAK.

KÖREBŐL. Ilyen cím alatt lapunk október 11-iki számában egy ameri- kai levél látott napvilágot, amelynek írója Ortinszky Zsotér, amerikai görög keleti püspök ügyével foglalkozik s ezzel az ügygel kapcsolatban Singer Mihály dr. amerikai lapszer- kesztő személyéről is megemlékezik, azt írván róla, hogy Bischitz Dávid- né 40.000 forintjának elikkasztása után szökött Amerikába. Singer Mi- hály most annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy a levél írójának sze- mélyére vonatkozó közleménye nem felel meg a valóságnak s bárkinék módjában van Budapesten meggyő- ződni arról, hogy neki nincs itt sem- mi takarni valója. A nyilatkozatnak készsége helyt adunk, annyival is inkább, MERT A MI TUDOMÁ- SUNK SZERINT IS SINGER MI- HÁLY ELLEN SEMMIFÉLE DIF- FAMÁLÓ BÜNYÜGYI ELJÁRÁS NEM VOLT ITT FOLYAMAT- BAN.”

Ennyit a becsületeiről gazemberek ezimére, akik azt kiabálják, hogy őket bántja az ember s akik alattomban, névtelenül és orvul szeretnének egy dolgos multu, becsületes életű emberen végiggázolni.

De hadd térjek vissza Kovács Lajos ur nyilatkozatára.

Kovács Lajos ur azt mondja, hogy mint pap lett ide kiküldve s így nem áll kötelességében az, hogy magyar mozgalmakat vezessen, azokban részt- vegyen.

Én nem tudom ugyan, hogy Kovács Lajos urat ki küldte ide, de elfogadva, hogy ideküldték őt, akkor Magyaror- szágból csak mint magyar papot küld- hetnék ide s így a magyar ügyekkel már annál is inkább kell törődnie, mert hát magyar munkások pénzén épült ma- gyar templomnak keresi a kenyerét.

Én, a Kovács ur által letorkolt „ha- zafiság”, fényesen megélhetnék bármily angol vagy német lapnál s akkor még Kovács urral sem kellene polemizál- nom. S habár egyszer már hátat for- dítottam a magyar hírlapirodalomnak, amelyet harminczhárom éven át szol- gáltam, magyar szívem azt paranosol- ta nekem újból, meg újból, hogy Kovács Lajos, tehetségemet és munkaerőmet az Amerikába szakadt magyarok szol- gálatába állítsam. S hogy erre, a szol- gálatra szüksége van a magyaroknak, mutatják éppen a Kovács Lajosok. S hogy a magyarok ezt a szolgálatot méltányolni tudják, mutatja a „Bevándorló”-nak nagy elterjedtsége, annak a sok ezer magyarnak hi ragaszkodása, akikhez lapom után beszéltek.

Ámde Kovács Lajos magyar pap ezt a sok ezer magyart még a disznóval is alábbalónak tartja, mert szóul-szóra azt mondja: Réseimről inkább gróf Károlyi dísmóinak leszek a kondása, mint a „Bevándorló-féle” magyarok ve- zéré.

Ezt az egy magyar PAP száijából jö- vő, a pap erkölcsi érzékét és gondolko- zási módját jellemző nyilatkozatot a „Bevándorló” sok ezer olvasója nevé- ben utálattal utasítom vissza. Beván- dorló olvasói! EGY MAGYAR PAP, AKI IDEJÖTT, HOGY KERESMÉ- NYETEKBŐL ÉLJEN, TITEKET, BECSÜLETESEN DOLGOZÓ MA- GYAR MUNKÁSNÉPET, A DISZ- NÓNÁL IS ALÁBBVALÓNAK TART.

De azt kérdezem Kovács Lajos urtól, ki kinalta őt meg valaha a „Beván- dorló” magyarjainak vezéri botjával? Kérdezem Kovács Lajost, nem-e ő akart hozzám furakodni, nem mint ve- zér, hanem mint alázatos közkatona? Kérdezem Kovács Lajost, nem-e kö-

nyögött dr. Kellner Emil urnak, hoz- ná őt össze velem, a „görbeorru” szer- kesztővel? S Kovács Lajos, ahelyett, hogy eljött volna az irodámba, ahogy paphoz illik, utánam járt a koresmába s ott egy egész társaság színe előtt nyil- tan azzal fordult hozzám: MUTASD MEG, HOGY BARÁTSÁGODBA FO- GADSZ ÉS TEGEZZ ENGEM.”

Kovács Lajos persze azt hitte, hogy egy tegezéssel engem el lehet téríteni újságírói kötelességeim teljesítésétől. Csak mikor azt látta Kovács Lajos, hogy én tekintet nélkül gyakorlom az újságíróra néve köteles tisztességes kritikát, csak mikor azt tapasztalta, hogy én nem engedem a magyar zászlót szó nélkül meggyalázni és becsületes magyar embereket származásuk miatt megsejteni, csak mikor tiltakoztam a lapokba csuszottatott amaz állítás ellen, hogy a pápa meg Ferenc József őt, Kovács Lajost bizta meg a magyarok százezeinek Kanadába való elvezetésé- vel, csak akkor lettem Kovács Lajos szemében elvetemült gazember, aki a sárban szeret turkálni, akkor lettem „görbeorru” szerkesztő.

A sárban Kovács Lajos turkál. Én tisztességes kritikát gyakoroltam s Kovács Lajos magánéletével még ak- kor sem foglalkoztam, mikor hivatalos adatok álltak a rendelkezésemre s ügy- védek mondták nekem, hogy Kovács Lajos miért utazott el Kanadába. Ne- kem Kovács Lajos magánéletéhez sem- mi közöm, de nyilvános szereplését mindig és mindenkor felül fogom bírál- ni, ha mindjárt nemesak sarat, de egy egész szemétdombot fogna Istennek ama derek szolgája ellenem hajítani.

Kovács Lajos new yorki működését a következők jellemzik: Alig jött ide New Yorkba, az aradi újságok leközöl- tek egy állítólag tőle eredő levelet, a melyben az volt hazudva, hogy New Yorkban fáklyásmennettel fogadták őt százezernyi hívei. — A „fáklyák” még jóformán ki sem aludtak, mikor a né- met és angol lapok hozták az „alázatos és eskakis pápi hivatásának” élő Kovács Lajos „felrendjelezett” arezképét. — Következett a magyar zászló meggyalá- zása, majd a kanadai — utazás s az an- gol sajtó ama hirdása, hogy Kovács Lajost Ferenc József és a római pápa küldték Kanadába.

Ez nagyjában Kovács Lajos new yorki működésének eredménye. Ehhez járul még mult heti fellépése Keas- beyn, ahol annyira lázította a saját be- vallása szerint a munkásokat, hogy ezek minden közjéjük érkező „NADRÁ- GOS CSIBÉSZT” hajlandók voltak agyonütni.

Ez a cikkk már meg volt írva, amikor Kovács Lajosnak egy újabb „nyilatko- zata” jelent meg, amely méltó folytatá- sa az előbb megjelent nyilatkozatának. Arra a sok felhalmozott piszokra pi- szokkal felelni nem tudok. Kovács Lajos azzal akar engem a sorok közt meggyanúsítani, hogy én Keasbeyn jártam s tárgyaltam a gyártulajdono- sokkal. Bár tettem volna, mindeneset- re jobban szolgáltam volna a magya- rság érdekét. De rakmerőn hazudik az, aki azt állítja, hogy én Keasbeyn volt- am. MÉG EGYÁLTALÁN SOHA ÉLETEMBEN NEM VOLTAM OTT. Ha azonban ott lettem volna, bizonyá- ra nem csödittem volna koresmába egynehány embert, nem irattam volna velük alá hazug nyilatkozatot, hanem iparkodtam volna hasznukra lenni.

Kovács Lajos az egyleteket is felszó- lítja, hogy nyilatkozzanak. Egy már fényleg megnyilatkozott. A new yorki Mária Magyarok Nagyszönya-egylet, ugyanaz az egylet, amelynek Kovács

Lajos a plébánosa. ÉS EZ AZ EGY- LET FELTÉTLENÜL KÁRKOZTAT- TA KOVÁCS LAJOS VISELKEDÉ- SÉT.

Kovács Lajos a mult héten a nyitvá- noságban fogadalmat tett arra nézve, hogy eskakis mint pap fog működni, hogy semmiméni magyar mozgalmal- ban részt nem vesz. Most szombaton pedig azt mondja, hogy — lapot indít. Hát minden fogadalmát így szokta Ko- vács Lajos betartani?

Azt is mondja a szent ember, hogy azért indít lapot, mert veszekedni akar. Más ember, ha nem is pap véletlenül, azért szerkeszt lapot, hogy ismeretet terjesszen, hogy a testvéri egyvitért- tozást ápolja és szívből sajnálja, ha, mint a jelen esetben, személyes dolgok- kal kell foglalkoznia. A magyar pap veszekedni akar. Am veszekedjen. Ál- lok elébe, habár a szemétdombra nem fogom követni őt.

Végezetül figyelmébe ajánlom Ko- vács Lajos urnak azokat a szavakat, miket egy igazán apostoli munkát vég- ző pap, főt, Várlaky Sándor mondott az általa szerkesztett „Önállás” leg- utóbbi számában: „Elvégre ennek az ázsiai duhajkodásnak véget kell már egyszer vetni, melyet a szabadság örve alatt üznek itt némely állásukról meg- feledkezett papok.”

Ezt egy római katolikus pap mon- ja. Én meg aláírom.

Singer Mihály.

ANDRÁSSY VÁLASZA.

Hadd zsarolják tovább a kíván- dorlókat.

Megemlékeztünk arról hosszabban, hogy NÉGY ÉV UTÁN, valaha- ra akadt Hencz Károly képviselő sze- mélyében ember, aki lerántotta a lep- let azokról a gaz üzelmekről, amiket a Cunard-szerződés körül a magyar ki- vándorlókkal szemben üznek.

A „BEVÁNDORLÓ” NÉGY ÉV ELŐTT MONDTA EL MINDEZT TÖVIRŐL HEGYIRE, AMIRŐL A H I V A T A L O S MAGYARORSZÁG MÉG CSAK MOST VETT TUDO- MÁST, azt, hogy a Cunard-szerződés csak azért jött létre, hogy utolsó gara- sítóit rabolják meg a magyar kiván- dorlót, az Adria és a Menetjegyviroda javára.

Andrássy megadta a ma beérkezett budapesti lapok szerint Hencz inter- pellációjára a választ. E válasszal és Hencz viszonylásával lapunk jö- vő számában bővebben fogunk foglal- kozni. Most csak azt akarjuk megjé- gyezni, hogy a magyar belügyminis- ter, akit a koalíciós miniszteriumban az egyedüli széles látkörű és jóindulatú államférfinak tartottunk, kibárándi- totta bémulót.

Beismerte, hogy az Adriát, a Menet- jegyvirodát tömök a kivándorló pénzé- vel, de hozzátette: Használék talán a kivándorlóknak, ha megakadályoznám a jutalékok felvételét?

Eszerint nem fogja megakadályozni. Most már a nemzeti kormány tudtával és beleegyezésével fogják megrabolni a magyar kivándorlót, a haza nagyobb dicsőségére, mert a többség persze tu- domásul vette a választ.

Ennyit használt egylet Hencz fér- fias interpellációja.

GRÓFKISASSZONY

NEW YORKBAN.

Az angol Lucania gőzösön érkezett a minap New Yorkba Nedella Vilmos bé- esi acél-szakértő az ő fiatal feleségével, akiről az angol és német lapok azt áll- lítják, hogy — magyar grófkisasszony. A fiatal pár idejövételét regényes há- zasság előzte meg.

Az állítólagos grófkisasszony szülei elleneztek ugyanis viszonyát az osztrák Nedellával, mire a fiatal pár Londonba szökött, ahol megesküdtek. Az esküvő után hajóra ültek s eljöttek Ameriká- ba. New Yorkból Californiába mennek, ahol állandóan letelepednek.

arról, hogy a magyar zászlót McKeesporton botrányosan megsértette egy magyar lelkész. Nem szívesen bolygatjuk ezt az ügyet ismét, de a *Duquesnei* ref. egyetemesi fiókja hivatalos átiratának kell, hogy helyt engedjünk. Ezeket írják:

„A FELEKEZETI BÉKÉNEK ÉS A MAGYARSÁG EGYETÉRTÉSÉNEK MEGZAVARÁSA MCKEESPORTON. A *Duquesnei Ref. I. M. B. S. E. McKeesporti 2-ik fiókosztálya* egy testvéregylet zászlaját ért olyan méltatlan és lealázó támadás ügyét hozza ezennel az amerikai magyarság ítélete elé, amely támadás saját egyetünk, református szent vallásunkat és általában az egész mckeesporti magyarságot is megsértette és felháborította. A dolog lényege ez: Ez év október havának 20-ik napján *Duquesnei ref. egyetünk* mckeesporti 2-ik fiókosztálya nagy lelkesedéssel tartotta a magyar diszasszó felszentelését, amely ünnepélyen, mondhatni, az egész mckeesporti magyarság örömmel vett részt. Előttek az ünnep fényét emelni, a magyar ösztartásról bizonyosságot tenni a kath. egyeteket is, annyival inkább, mert mindeztől kezdve hál' Istennek, a felekezeti béke és együttérzés nálunk megzavarva nem volt. Történt azonban, hogy amint az ünnepély elmúltával a Sz. Mária r. kath. egyet előjárói a zászlójukat a saját kath. templomukban a megsokolt helyre beállítani akarták volna, utjukat állotta a templomajtóban, és ebből szándékuk megakadályozta őket *Kovács Kálmán* plébános azzal a minősíthetetlen kijelentéssel, hogy mivel a zászló református templomba vitetett, tehát annak többé az ő templomában helye nincsen, ha csak az egy újabb felszentelés nem megy keresztül. Az ennek nyomán keltett botrány ott a templomajtóban csupán az egyetemesi tisztviselők higgadtságán múlt, hogy *Kovács Kálmánra* nézve a legnagyobb megaláztatással nem végeződött. A dolog ezen része nem tartozik reánk, mert hisszük, hogy a Sz. Mária egyet fog találni eszközöket arra nézve, hogy a magáról megfélemlített papot kitünta a szeretet jórótyának nemcsak a prédikálására, hanem a követésére is, de a merénylet ellen, mely a ref. szent vallásunk templomának és abban végzett szertartásainak, továbbá a mckeesporti magyarság együttérzésének kibécsültése célzó, *Kovács Kálmán*nak arezátlán viselkedése ellen, igenis fel-

emeljük tiltakozásunkat és azt a százhős magyart, megérdemelt sorsának, az amerikai magyarság megvetésének ezennel átadjuk. Aki figyelmű társadalmi életét, az belátja azt, hogy a magyarság haladásának legnagyobb ellenségei azok, akik szeretet helyett az egyetemesi és gyűlölség magvát hintik szét a nép szívében. Ilyen sötét alak közöttünk *Kovács Kálmán*, ki megirigyelte a mckeesporti magyarság békes és együttérzését is, és minden áron azon van, hogy magyart magyar ellen uszítson. Aknamunkája közöttünk nem fog sikerülni, mert hál' Istennek, a mckeesporti magyarság jól ismeri *Kovács Kálmán*nak fekete lelkét.

Egyetünk emélfogva legutóbbi rendes gyűlésén ezen sajnálatos ügyre nézve a következő határozatot hozta:

1. *Kovács Kálmán* gyalázatos cselekedetét elítéljük és őt, mint a felekezeti béke megromtóját, megvetéssel sújtjuk.
2. A mckeesporti Szűz Mária-egylet, melyet a fenti sérelem ért, magyar szívünk érzésével rokonszenvezünk és őt pártfogásunkról biztosítjuk.
3. Egyetünk többé semmiféle iratot, levelet, kérvényt, vagy meghívást *Kovács Kálmántól* el nem fogad, hanem azt felbotlatlanul visszaküldi a fráternek.
4. Felkérjük ugy az anyaeget, mint annak összes fiókjait, hogy mivel e sérelem és támadás egész egyetünket érte, tehát ő is minden összeköttetést szakítsanak meg a magyarság ellenségével.
5. Felkérünk minden mckeesporti magyar református egyet, hogy ha ez az ember, névszerint *Kovács Kálmán*, bejön egy református házba kollektálni, hát legyen annyi önzés és ref. szent vallásunk iránti há szeretet minden becsületos magyar református emberben, hogy *Kovács Kálmán* dobja ki a házból. Az ilyen ember nem érdemel a reformátusságtól egyebet.

Ezzel mi *Kovács Kálmánnal* végeztünk. De ha ő neki tovább is kedve volna folytatni gonosz irányú működését a felekezeti béke és különösen református szent hitünk és vallásunk ellen, hát biztosíthatjuk arról, hogy az orrára tudunk és fogunk is koppintani. A *Duquesnei Ref. I. Magy. B. S. E. McKeesporti 11-ik Fiókosztálya*. *Pallay János*

helyre. Hanem én oda lakni el nem mek soha, se emide el nem mennék...
— De majd mihozzánk, édesanyám...
Szembé nézett fiának és a kezét fogta:

— Hát apád? Hogy hagyám én itt az én uram sírját, lelkem, fiam... A helyem is meg van váltva mellette, te majd odatérsz engem, ha az óram elkövetkezik, aztán ha majd haza-haza-jöttök, egyikek egyikünknek térdel a keresztje elé, másitok a másikunkét öleli meg... És ebből a hitemből engem ki nem térít semmi hatalom ezen a világon!
És most a fiu szeméből is kibugygyan a köny.

IV.

Az öregasszony a fehérruhákat, felsőket, készíttette az asztalra, lőczára. A láda ott volt a ház közepén.
— Ágyinéműt, vagy a téli felsődet igazítsam alá, fiacskám?
— Egyiket se, édesanyám, oda majd a könyveimet rakom.
Már akkor ki is huzta a sublat könyvesfiókját. S illesztette viselt könyveit a láda fenekére.

— Hallod-e, galambom?
— Parancsoljon, édesanyám.
— Minek viszed te azt a sok könyvet, bomoljon meg, tudod te azt már mind.
— Azért viszem el, hogy el ne felejtsem, amit most még én tudok.
— De nagyon megnehézíti ám az a bagázsfiéskádát, lelkem, megdrágítja a vitél.
— Nem tesz az semmit se, édesanyám.
És rakogatta a könyveket tovább, az első sor tetejére kezdett másikat.
A szűle odahuzott egy kis széklet a láda mellé:

— Megint csak hallod-e fiacskám?
— Szóljalatjára, édesanyám.
— Nagyon szeretnék egyet a könyveid közül. Hogy azt el ne vinnél, itt hagyjad nekem.
— Oh, lelkem, édesanyám, válaszson, válogasson, ne egyet, ne kettőt, hanem többet is.
— Egyet szeretnék csak; de az még nincs itt a ládában, ha az a kezdebe akad, majd tedd a sublatra. Az a leg-

viseltes könyved.

A fiu elmosolyodott:
— Toldi?
— Az. Mikor a latinba jártál, akkor is úgy vettük már viseltem, a Harnos asztalos fiától, aki megbukott, aztán asztalos lett, most is az.
Kelemen Sándor kihuzta az igen vásott könyvet a fiók legsarkából:
— Ez az, édesanyám, ugy-e?
— Ez, eselédem, ez az. Majd én vászmat ragasztok a hátára, hogy szét ne hulljon.
— Nem tudom, édesanyám, nincse egy-két levél hija is valahol.
— Ugyan, eredj. Tudom én azt már ugy is, hogy minek kellene ott lenni. Sok vesermnye után olvastam én ezt a Toldi Miklóst. Ezzel is akkor olvastam majd itt, nézd a tükör alatt...
— Majd egyszer hozok, vagy küldök helyette újat, édeszülem...
— Azéri költseszél? Kiszolgál ez engem, fiacskám. Sok szomszédasszony-nak olvasok én még eből, galambom, de nem szagatom, hisz majd mindenütt tudom már a versét is... Apád is szerette ezt a könyvet, — de hogy esreljük ki ujjal, mikor az is ezt szerette.

V.

Tóth Kelemen Sándor most már polgári iskolai igazgató Zagyvatorokban. Tanult, vizsgákat állt ki, ember lett csakugyan. Meg is házasodott, gyermekei is születtek időre; a legnagyobb már maga is ösmeri a betűvetés, betűolvasás titkát.

Mesét is sokat tud hallomása után, — de olyan szépet senki se tud neki mondani, mint öregmama, ha azt néha-néha meglátogatják, vagy az öket... Toldi Miklósról...

Husz története lesz, hogy ezt az egy-ügyű esztendőre ismerem, sohase gondoltam rá, hogy megírjam, mind e mai napig. Mikor kérdeztem az értelmetlenséget, érthetlenséget, üres akordokat kék, zöld, stb. harsogással hirdető versifikátortól hullámzó tisztelettel: vajjon verses könyveiket kéri-e el valaha édesanya a fiától? Avagy az édesanyák fogalma is csak babona-e, mint a háziak? Az is csak egy kék hangulat-e?...

elnök, *Beregszászi László* alelnök, *Kendi Ferenc* pénztárnok, *Szabó János* ügykezelő, *Sápos Menyhért* titkár, *Máté János*, *Czető István* jegyző.

„A BEVÁNDORLÓ” KARÁCSONYI SZÁMA. A *Bevándorló* karácsonyi száma már készülében van s elárlathatjuk, hogy ugy tartalomra, mint kiállításra nézve ez az ünnepi szám meg fogja állni a versenyt bármelyik hazai lappal. Kötő vezérezkék, érdekesítő elbeszélések, gyönyörű költemények, a hasznos tudnivalók egész sora képezik az ünnepi szám tartalmát, a melyet művészi kivitelű képek fognak tarkítani. Aki Magyarországra kívánja küldeni ezt a lapot, mint amerikai emléket, küldjön be hozzávaló tizenöt centet bélyegben s mi innen fogjuk továbbítani a feladott címre. *Megrendeléseket már csak e hét végéig fogadjunk el.* Minden megrendelés így czimzendő: *Bevándorló*, 327 East 13 Street, New York.

DEUTSCH BANKÁR MEGNÖSÜL. *Deutsch Antal* ur, a *Deutsch testvérek* előnyösen ismert new yorki magyar bankvezér társulatjánosa, f. hó 20-án fogja New Yorkban az oltár elé vezetni *Rosenzweig Beatrice Annát*, egy előkelően művelt és bájos fiatal hölgyet. Az esküvőt esti 6 órákor az Ellsmere nevű szállóban ünnepi lakoma fogja követni. A magyarság, mely tisztelni és becsülni tanulta a *Deutsch testvéreket*, a nőslő *Deutsch Antal* urnak bizonyára sok szerencsét kíván az élet útjaira.

BIZALMAT SZAVAZNAK PERÉNYI BÉLÁNAK. Perényi Béla a new yorki, de talán az amerikai magyarságnak kétségtelenül egyik legtelkesebb és legállozatokészebb tagja. Szókimondása, egyenes fellépése nem tetszik azoknak, akik ellenségei mindennek, ami egyenes és nyílt s így aknamunkát folytatnak Perényi Béla ellen. Támadják, üzleti- és magánbeszélésben büntetik őt uton-utfélen. Perényi Béla ügyét most magáévá tette a new yorki *Mária Magyarok Nagyasszonya* római és görög kath. templom és betegs. egyet. A csütörtökön megtartott gyűlésen lelkesedéssel bizalmat szavaztak Perényi urnak és biztosították őt nagyrabecsülésükről.

A NEW YORKI MAGYAR MENHÁZ KIMUTATÁSA. Vettük a new yorki magyar menháznak kimutatását november haváról. E kimutatás szerint november havában 155 férfi és 89 nő fordult meg a menházban, akik közül szolgálataba adtak 31 nőt és 4 férfit. Vasutra elkísérték 36 személyt, önként eltávoztak száztizethet, Magyarországra 34-en utaztak vissza. November havában 222 ingyen reggelit, 1380 ingyen ebédet és vacsorát osztottak ki. 327 esetben adtak ingyen lakást.

BÁTONYI-PERT TÁRGYALJÁK. Tegnap, hétfőn kezdtek meg Platzeck new yorki bíró előtt annak a pernek tárgyalását, melyet *Burke-Roche* aszszony indított meg férje, *Báttonyi Aurél* hazánkfia ellen. Az asszony, akit édesatja ki akart tagadni az esetre, ha férjétől el nem válik, válóperrel akármiképp dőljön is el, az egyéb per-ek egész sorozata fogja követni, mert *Báttonyi* az apását, Hewitt Cooper Péterné sógorinójét és ennek férjét, továbbá *James Henry Work*-ot ötszáz ezer dollárnyi kártérítésre perelte azon a czímen, hogy elidegenítették tőle feleségének vonalmát. *Báttonyi* kijelentette, hogy amennyiben megnyeri a pert, a neki megítélt kártérítési összeget pótkönyv czélokra fogja fordítani.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

GRUMAN IMRE, South Amboy. Kívánságához képest itt nyugtatjuk, hogy a karácsonyi számokra beküldött 1 dollár 40 centet kézhez vettük.

Tiszt. *GARAY JENŐ* urnak, *Jessup*. Csodálatos, hogy két levelünkre sem kaptunk választ. Mi a kérését sietve teljesítettük. Elvártuk volna emélfogva, hogy ön is sietve válaszoljon a levelünkre.

VOLCSKÓ ANDRÁS, Gary. Megkaptuk és köszönettel nyugtatjuk. Részünkről minden lehetőt el fogunk követni.

KERTÉSZ JÁNOS, Chicago. Hogy az ottani császárjubiléumon magyarok is részt vettek, azon ne csodálkozzék. Habár felháborodását értjük, ez mégsem elegendő ok arra, hogy különben tisztességes emberek nyilvánosan meg-harcoltassanak. Magánemberek politikai hitvallásához senkinek semmi köze.

BERTHA, Wharton. Megkaptuk. Köszönjük. Bocssáson meg, ha nem válaszolhatunk minden levelére levéllel.

PENZKÖLDÖ. Csak nem várhatja komolyan tőlünk, hogy mi itt nyíltan az egyik pénzküldő rovására ajánljunk önnek egy másikat? Minden bankarra, akit hirdetését rovatunkban lát, bátran rábíthatja a pénzt.

BETEGET. A kérdező orvos czíme: 324 East 67-ik utca. Esti hat órákor mindenesetre ott-hon találja.

A LEGKEDVELTEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK AZ Ó-HAZÁBÓL
az általunk importált legkötőbb magyar borok, pezsgőborok, szilvórium, cognac és hazai likőrökől összeállított 25 eredeti üveget tartalmazó
Hunga-Win-Gro
néven közzismert és általánosan kedvelt ünnepi magyar italválaszték.
Hunga-Win-Gro borok választék szerint ládánként már \$13 ártól kezdve rendelhetők. Rendeléseket decemberi szállításra már most kérünk és december 10-én túl már nem fogadjunk el. — Részletes prospektust szívesen küldünk.
AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED WINE GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY
LEOPOLD MOLNÁR, Pres.
200 EAST 10th STREET, NEW YORK CITY.

TISZTA AZ ÖN VÉRE?
A legtöbb betegség rossz vértől származik, éppen ezért mindenkinek ajánlatos pár doboz *MERSITS*-féle Ó-HAZAI NÖVENYLABDACSOT elhasználni. Ez a legjobb vértisztító piúla, azonkívül mint kitűnő hashajtó, epe- és gilisztahajtó szer páratlan. Egy doboz 25c. Ha beküld 1 dollárt, postán 5 dobozzal küldünk bárhcva. ugy hogy ott már nem fizet rá. Ez a czim:
„VÖRÖS KERESZT” ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR
8901 BUCKEYE ROAD COR., 89-1K STREET, CLEVELAND, O.
Kérjen árjegyzéket hazai gyógyszeréről.

TRENTONI BONYODALMAKHOZ.*

Tűzzük ki valahára a fehér zászlót!

Trenton, N. J., 1908 nov. 30.

Legyen béke! A közelmúlt idők eseményei megtanítottak bennünket, trentoni magyarokat, hogy a viszálykodások, pörök és becsületgátló népgyűlések nem szolgálnak nagyobb dicsőségére a magyar névnek.

Mindama botrányossá fajult harcok és személyes éli küzdelmek csupán arra voltak alkalmasak, hogy a trentoni magyarságot pártokra szakgassák és egyes emberek becsületébe vetett hitüket megingassák. Természetes, hogy a szenvedélyes és heves küzdelem nem egyszer olyan tulzáshá ragadta a küzdő feleket, amely csak ártalmára volt a közvélemény egyesek kifejlődésének.

Van egy amerikai közmondás: „Mindenké lássa el a saját teendőjét” és az ettől való eltérés éjtét mindnyájunkat abba a hibába, hogy másnak az ügyes-bajos dolgába avatkozunk, amiből sem anyagilag, de még kevésbé erkölcsileg élveztünk előnyöket.

De minden jóból is megárt a sok és bármilyen élvezet is nyújtott egyeseknek a gyönyörű látvány: egyes trentoni magyarok marakodása, végre is meg kell hogy elégezzék, ha nem akarnak megcsömörleni az örökös hercezhuzatától.

A trentoni magyarság már megfizette a belépti díjat a látványosságra: idejébe és nyugalmába került a megtekintése, de már eleget látott és hallott; a szenzációt szomjuhozók és hajhászok legmagasabb igényei is ki lehetnek elégítve, mert több rágalmat és piszkot aligha lehetne előhuzni a szemétdombból.

Öszinte szívvel és becsületos szándékkal lépek trentoni honfitársaim elé. Azzal az egyenes és utó gondolattal nélküli óhajással nyujtom kezemet mindazoknak, akik ellenségemnek ismerték magukat: béküljünk ki! Ha nem használhatunk, ne ártsunk egymásnak s ha nem segíthetjük, ne bántsuk egymást. Mint magyar ember, teszem meg ezt az öszinte, nyílt ajánlatot; ha ti nem közeltek hozzám, én közeledem hozzátok.

De nemcsak a magam nevében és a magam számára óhajtom a békét. A közbékét és a köznyugalmat óhajtom. Mindazon honfitársaimat, kik az utóbbi idők folyamán meg lettek bántva, avagy megbántották honfitársaikat, óhajtom együttlálni, hogy becsületos és öszinte készorítással és lelkiükben igazi hajlandósággal felejtsek el a mult kellemetlen emlékeit és fogadjanak tisztelést és becsületet egymás iránt, a mivel felebarátunknak, saját véreinknek.

* Trentoni képviselőnk sürgős kérésére leközzöljük ezt a cikket, habár alig várhatjuk a kívánt kedvező eredményt. Amíg Trentonban egyes emberek hivatászerűen bontják a békét, addig a legjobbak erőlködése is kárba vész. Mi legjobban örülünk majd, ha családunk s a béke tényleg létesül.
A szerk.

nek, magyar a magyarnak tartozik.
Legyen béke! Vessünk fátyolt a ködös multra, hiszen becsületünk és nyugalmunk érdekében tesszük, amit jövőnkre való tekintettel megtettünk 1867-ben is, mikor dicse szabadságharcunk leveretésének gyászos emlékeire és egy császár büncire borítottunk fátyolt. Miért ne tehetnétek meg ugyanezt, mikor csak megbántások feledéséről van szó?

Ha mindannyian becsületos szándékkal és a multak fölötti öszinte sajnálkozással keressük egymás barátságát nyujtó és békét megpecsételő kezét, ha mindannyian akarjuk, hogy Trentonban ne bántsa többé magyar a magyart, ne hurcoljunk a piacra egymás becsületét, hanem békeben és nyugalomban élve szeressük, tiszteljük, becsüljük és pártoljuk, segítsük egymást, ugy nem kötelességet teljesítünk, ha egymást megérteni és megbecsülni igyekszünk.

Rajta tehát! A magam részéről *N. Szabó Ferenc* barátomat biztam meg a széleskörű békétárgyalások megindításával és kérem trentoni honfitársaimat, legyenek segítségére becsületos és önzetlen fáradozásainak sikere érdekében.

Milyen gyönyörű és épületes látvány lesz, ha például egy társasestély keretében együtt fogjuk ünnepelni legnemesebb erényünknek: a megbocsátásnak és legfenekelőbb érzelmünknek: a szeretetnek fenségét megnyilatkozását.

A mi akaratunkon mulik, hogy ezt a nemes, követésre méltó példát mutassuk-e honfitársainknak, vagy pedig továbbra is folytassuk az áldatlan viszálykodást és pártoskodást, amelynek nemcsak mi, de az öszmagyarság is anyagi és erkölcsi kárát vallja.

Befejezésül csupán még azt kívánom megjegyezni, hogy hiszem és reménylem, hogy mindnyájan akarjuk a békét, hogy a béke megkötése egy örökke emlékezetes, megható ünnepély lesz, mely kitörülhetetlenül fog a szívünk mélyébe vésődni.

Adja a Mindenható, hogy ugy legyen!
Tóth Béla.

BROUDY H LAJOS
BOROK ÉS PALINKÁK NAGYBANI ÁRUSÍTÓJA.
South Fork, Pa.
Akk szeretik az elsőrangú borokat és palinkákat, azokat biztosíthatom, hogy akkora és oly jó rakfárt tartok, mint bárki Philadelphia és Pittsburgh között.
Ime egy pár példa: Elsőrangú borok, port, sherry, muskataly, tokaji, vörös és más borok gallonja egy dollár 50 centtől felfelé. Finom wiszki, szilvórium, törökölly, konyak gallonja két dollártól felülről. Rendeljen és győződjék meg áruláságáról.
MINDEN POSTAI MEGRENDELÉSHEZ AZ ÁR IS CSATOLANDÓ.
AZ EXPRESSZ-KÖLTSEGET EN FIZETEM.
Pittsburgi sör egyedül nálam kapható.
LAJOS H. BROUDY
SOUTH FORK, Pa.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 14th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Clevelandi irodánk: 4813 Portland Ave., Cleveland. Irodavezető: Brun Ferencz.

Trentoni irodánk: 517 S. Broad Street. Irodavezető: Tóth Béla.

ELFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre... \$3.— Egyesült Államok egész évre... \$2.50 Magyarország egész évre... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4390 ORCHARD.

Cleveland offices: 4813 Portland Ave. Manager: Frank Brown.

Trenton offices: 517 S. Broad Street. Manager: Adalbert Tóth.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year... \$3.— For the United States, 1 year... \$2.50 For Hungary, 1 year... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILANKOK.

Lapunk más helyén trentoni képviselőnk egy cikkét tesszük közzé, a melyben a trentoni magyarok közt békélt akar létesíteni, állandósítani.

A szegény rajongó kitűzi a fehér zászlót s elfelejti, hogy a fehér zászló egyesek szemében vörös posztó. Vannak emberek, akik nem élhetnek békében s így a békét megvonják másoktól. Mindazonáltal sok szerencsét kívánunk fiatal trentoni munkatársunk vállalkozásához. Hátba tartենnek még mindig esodák!

A columbusi generális még az alapszabályába is beiktatta, hogy a Bevándorló ellen küzdeni kell a Batthyány-egylet minden tagjának. Nem vesszük rossz néven tőle. Ha megvédtük vele szemben a magyar munkásnépet, neki van oka reánk haragudni. Ezt a haragot tekintjük önzetlen működésünk legzsebb jutalmának. Csak haragudjanak ránk mindazon, akik félrevezetik, akik kizsákmányolják a magyar munkást. A „Bevándorló” barátai azok az értelmes munkások, akik meg tudják különböztetni a buzát a konkolytól.

Rendesen azok gyakorolják a legélesebb s legigazságtalanabb kritikát embertársaik felett, akik önmagukat nebutárságnak szeretik tekintetni.

Példa reá Kovács Lajos new yorki plébános, aki különben kemény vádat emel innen Amerikából a volt esanád-megyei püspök ellen. A tizenegyedik utca nebutárságra azt mondja ugyan, hogy az ő hazai egyházmegyéjében bűn volt magyarnak lenni s hogy felettes hatóság magyar voltáért üldözte őt. Ezt Dessewffy püspök emlékkönyvébe írta Kovács Lajos ur.

Most boszún áll azonban Kovács Lajos ur. Amióta püspöke kiüldözték Magyarországból, ő most kiüldözi a magyarokat magyar zászlóstul a magyar templomból.

Brooklynban az esküdtek a minap felmentették egy embert, aki mesésvagyonnal megkárosított egy trusztl-kompaniát. A felmentést izzal indokolták, hogy nem károsította meg szándékosan a kompaniát. Ha egy kis alkalmazottat kivész a gazdájának a kaszájából néhány garast gyermekei számára azzal, hogy jóvá fizetésével kípótolja, tolvajlásnak minősítik és elzárják. Az igazság istenasszonya néha nemcsak vak, de botránnyosan bota is.

Kohányi ur felül a magas lóra s onnan akar meglezéskézteni két lap-szerkesztőt, amiért ezek az övétől eltérő fogadtatásban részesítették Madarász képviselőházi beszédét. A Szabadság kezdi tulságosan igénybe venni a maga számára a — szabadságot.

AMERIKAI DOLGOK.

KUBA KORMÁNYZÓJA WASHINGTONBAN. Magoon, Kuba kormányzója, a minap Washingtonba érkezett, ahol Wright hadügyminiszterrel hosszabb tanácskozásokat folytatott az Egyesült Államok katonaságának Kubából való visszahívása dolgában. Magoon szerint a kubaik már teljesen alkalmasak az önkormányzásra. Az amerikai csapatok valószínűleg februárius havában fogják elhagyni Kubát.

MEGKÖVÜLT GYERMEK. A new yorki Mount Sinai kórháznak egy kis betege van, aki nem kevés fejförtést okoz az őt kezelő orvosoknak. A hathetes Gordon Benjaminsnak alsó testrészei kővé váltak és a megkövülés átesap most már a többi testrészekre is. Egy Johnstone nevű orvos meleg sóoldattal feekendez a kis gyermek testébe. Ezzel egyrészt a megkövülés terjedésének akarja elejét venni, másrészt pedig a véredények rendes munkáját óhajtja elősegíteni.

ROOSEVELT VESZÉLYBEN. A múlt héten csak egy hajszálon függött, hogy egy kerékpáros el nem gázolta Roosevelt Tivadart s a minap délután újabb veszély fenyegette az elnököt. Kocsija majdnem összeütöközött a kivonult tüzoltók egy kocsijával. A tüzoltókocsij vezetőjének köszönhető, hogy az Egyesült Államok elnökét nem érte komolyabb baj.

BURT ÁBORNOK AMERIKAI ÁLLAMPOLGÁR. Viljoon J. B. tábornok, aki a buronak Anglia elleni háborúbanan élkelel részt vett s aki a buron leveretése után nem akarta letenni az angol király kezébe a hűség esküjét, anak idején kivándorolt az Egyesült Államokba s itt New Mexicoban telepedett le. Most azt jelentik Washingtonból, hogy a tábornok kivette a „második papírosát”, azaz amerikai polgár lett. Curry, New Mexico kormányzója, táviratilag üdvözölte a tábornokot s egyuttal karának ezredesévé nevezte őt ki.

BÁNYASZERENCSETLENSÉG. A West Virginia állambeli Bluefieldről jelentik, hogy a norwoodi King-bányában a bányalevegő felrobbant. A robbanás két négernek az életét oltotta ki s három olasz munkást veszélyesen megbesített. A robbanás alkalmával tizenhárom munkás volt a bányában, a kik éppen befejezték a munkájukat.

A HATVANADIK KONGRESSZUSZUS. Tegnap, hétfőn nyílt meg az Egyesült Államok hatvanadik kongresszusa. A szenátus azonnal, mihelyt az elnököt a kongresszus megnyitására értesítették, elnapolta magát. Az elnök évi üzenetét a mai ülésen fogják felolvasni.

EURÓPÁBA KÜLDÖTT VERSENYSYLOVOK. Amióta Amerika minden áron meg akarja óvni a polgárait a pénzeszeségektől s így a löversenyeken való fogadásokat is betiltotta, az amerikai versenystálló-tulajdonosok lehorgasztott fővel járnak körül. Most végre megállapodtak abban, hogy versenysylovaikat elküldik Európába. Az első szállítmány szombaton indult el a Minnetonka gőzösön. A hajó 172 versenysylovat vitt magával.

COUGHLAN TENGERNAGY MEGHALT. Coughlan tengerenagy egy barátjának New Rochelle mellett nyaralójában hirtelen halállal halt meg vasárnap. Az elhunyt amerikai tengerenagy szerette a magyarokat s résztvett a disztrakción, melyet a magyar republikánus klub négy év előtt rendezett Roosevelt Tivadar tiszteletére.

BÁNYASZERENCSETLENSÉGEK CSÖKKENTÉSE. Pittsburgban most rekesztették be az amerikai bányászati kongresszust. Hosszas vitaközt után tizenöt bányafelügyelő odanyilatkozott a kongresszus előtt, hogy az összes érdekeltek segítségével a bányaszerencsétlenségek számát csökkenteni lehetne. Tévésnek mondták azt a nézetet is, hogy a bányaszerencsétlenségek okát meghatározni nem lehet.

VALÓRA FORDULT ÁLOM. A Pennsylvania állambeli Butlerben lakik egy Klausnitzer Frank nevű farmer, aki annyira szegény, hogy a felesége is el kellett szegődnie egy szomszédos farmra. Ez a Klausnitzer megálmodta, hogy az udvarán levő almafa alatt egy olajforrás van. Elmondta ezt a szomszédoknak, akik, mivel szerették az öregét, előlegezték a furási költségeket. És az álom valóra vált. Az almafa alatt tényleg gazdag olajforrásra akadtak. Most megalapították a Dream Gas and Oil Co. nevű társulatot és Klausnitzer az első pénzen, amit kapott, gyémántgyűrűt vett a feleségének.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsítók egyikének. Fiókirodák: Wharthonban. Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem. Főhízet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

FÖLDET KERESŐKHÖZ!
Nyílt szó a magyarokhoz.
Már két éve vagyok a Kossuthville-telep lakója, van nyolcvanholdas gyönyörű birtokom. Kanadából jöttem, mert az ottani hidegek elviselni nem bírtam. Kilenz évig voltam Kanadában farmer.
Mondhatom, hogy minden jól sikerült, amit ez ideig Kossuthvilleen tettem. Sőt megvallom, hogy egyes termékek bántulata éjtetek. Útítottam krumplit janáriusban, februáriusban és márciusban s júniusban már kiszedtem és eladtam. Utána ugyanazon földet takarmányt vetettem júliusban, októberben lekaszáltam. És ami apró krumpli a földben visszamaradt, újra kikelt és egy-egy bokor alatt 4-5 tojásnagyságu ukrumplit hozott, a nélküli, hogy megkapáltam volna.
Térmetem próbára s a magam szükségére dohányt, de oly szépen termett, hogy 8 embernek is elég lett volna. Azért már 45 fontot el is adtam, 30 centjével fontját. Jövő évben 2-3 holdat ültetek. Palántáztam amerikai zeller próbának, ami szintén nagyra nőtt. Hagyma pedig fontnagyságra megnő már júliusban és akkor egy bushel egy dollár—egy dollár 50 cent. A saját termelt magból vettem is magmát augusztusban, ami nagy hasznót ígér, mert a legtöbbje máris diónagyságu. Buján terem itt kétfajta borsó, aminek bushelje 2 dollár. Termett is belőle 85 bushel. Jövőre 15 holdat vetek el belőle. Édeskrumpli pedig 8 fontos nagyságra megerem, még pedig buján terem itt.
Térmetem próbának czukornádat és lett 10 gallon szirupom: van szép méhesem. Beültetem egy darab földet szőlővel, de azért ha valaki mostanában idevetődik, a lugasomon térmettel megkínálhatom. Útítottam pinácot (peanuts), ez is jól terem. Kukorica és más gazdasági termés mind jól terem. Jászágó nyésztésre van fü böven. Ha mindazt, amit tapasztaltam s amire egy gazdálkodónak szüksége van, leírnám, bele sem férne az újságba. Anyit azonban kijelentek, hogy hála Istennek, meg vagyok elégedve és bátran mondhatom, hogy jöjjen ide, aki el nem hiszi, amit leírtam, megmutatom neki. S ha egy tétel nem felel meg a valóságnak, az utiköltséget megtérítem.
Ezt is azért hozom a magyarok tudomására, hogy az, aki települni akar, ne bizza magát holmi ügynök esábitására, aki ma itt, holnap meg amott üti fel a sátrát, mindig más és más czéggel alatt. Jöjjenek ide, nézzék meg a saját szemükkel, hogy mennyire haladunk itt. Ne sajnálják az utiköltséget. Itt van a telepezés-tér. Holczer Mihály ur, aki kezdetül fogva a Kossuthville-telep élén áll és a magyarság teljes meglegedésére tölti be a hivatalát. Aki települni akar, forduljon bizalommal Holczer urhoz. Címe: 86 N. Maltby Ave., Bramleton, Norfolk, Va. Tisztelettel

Boysza Károly.

FELOSZLATJÁK AZ OSZTRÁK PARLAMENTET. Pénteken viharos jelenetek játszódtak le ismét az osztrák birodalmi tanácsban. A szocialisták a csehnek németellenes viselkedésére vonatkozólag meginterpellálták a miniszterelnököt, mire a szocialisták és csekhek tulkiabálták egymást. A csekhek obstrukcióval fenyegetőznek, mely esetre a kormány fel fogja oszlatni a birodalmi tanácsot. A cseh Udrzal a németekre háritotta a felelősséget a prágai botránnyokért, a németek ezt persze nem tűrték hallgatagon és folytonos közbekiáltásokkal zavarták a szónokot, aki azután dühében gazembernek nevezte Jäger német képviselőt. A parlamenti incidensnek folytatása párbaj volt.

NÉMET TRÓNÖRÖKÖS VESZÉLYBEN. Pottsdamban, ahol a német trónörökös ez idő szerint a családával időzik, tűz ütött ki. A tűz éppen a trónörökös lakosztálya felett dühöngött s könnyen végzetessé válhatott volna, ha gyors segítség nem érkezik.

HÁROMSZÁZÖTVEN HALÁSZ HALÁLA. Japánból jelentik, hogy a Hatsu szigetén a dühöngő orkán magával ragadott 35 barkát, amelyekben 350 halász volt. Mindmegannyian a hullámokban lettek sirjukat.

HÁBORUS HIREK. Egy Budapestről szombaton beérkezett kábelsürgöny szerint montenegroi katonák egy osztrák erődöt lövöldözni kezdtek. A közös hadügyminisztérium azonban hamarosan megáfalta ezt a hírt s így természetesen mi sem erősíthetjük meg.

HOLLANDIA VENEZUELA ELLEN. Wilhelmstadtból jelentik, hogy három hollandi hadihajó venezuelai partokon tüntetve mozog fel és alá. A surlódások Hollandia és Venezuela között onnan keletkeztek, hogy ez utóbbi kiutasította a hollandi diplomáciai ügyvivőt s a hollandiaiak kereskedelmét akarta megbénítani. Venezuela Hollandia ellenségeskedését nem várta be télenül, hanem megerősítette összes erőit.

SZENZÁCZIONÁLIS HALÁLESET. Genfből kábelezik, hogy ott nagy feltűnést keltett egy hírneves írónök sajtóságot módon történt öngyilkossága. Akunian Ilze asszony gyógyíthatatlan betegségben szenvedett s barátja, egy Mandelbaum nevű festőművész né segítségével golyót röpített a szájába.

A CZÁR ELKOBOTZSA ZSIDÓK VAGYONÁT. Ekaterinoslavban, Dél-Oroszországban, a kormány elkobozta 4500 zsidó családnak, amelyek Argentína-ba vándoroltak ki, minden ingatlan vagyonát.

OLASZOK A HÁRMAS-SZÖVETSÉG ELLEN. Az olasz képviselőházban a Balkán-politika megvitatásakor a volt olasz miniszterelnök keményen elítélte Bosznia és Hercegovina annexióját. Ennek kapcsán azt mondotta, hogy napról-napra jobban megnehezítik Olaszországnak a hármasszövetséghez való tartozását. A beszéd természetesen nagy feltűnést keltett egész Európában.

MEGÖLTÉK A SZULTÁN SZÁRNYSEGÉDÉT. Konstantinápolyból kábelezik, hogy egy katonatiszt az utczán öt lövéssel leterítette Ismail Mahir tábornokot, a szultán volt szárnysegédét. A gyilkosság oda vezetődjé vissza.

HUNFALVY HUGÓ
Hítes ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal. —
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY New York City.

DEUTSCH TESTVÉREK
BANKHÁZA
319 EAST HOUSTON ST., NEW YORK.
Törvényes képviselői a legjobb hajó-vonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Flumén át a Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására: az ó-hazába a legmegbízhatóbb czégg.
KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar kölcsönkönyvtár, tűzbiztosítás, csomagok kihatolása és hazaszállítása.
Levélczím:
DEUTSCH BROS.,
319 EAST HOUSTON ST., NEW YORK.

TRENTONI GÖZFÜRDŐ
TÖRÖK ÉS OROSZ FÜRDŐK
122 NORTH WARREN STREET,
TRENTON, N. J.
Jegyek Tóth Béla urnál is kaphatók:
517 S. BROAD STREET.

MAGYAROK, HONFITÁRSAK!
Ha azt akarjátok, hogy pénzetek innen tíz nap alatt az ó-hazába érjen, vagy ha a legjobb hajókra a legolcsóbb áron akartok hajójegyet vásárolni, forduljatok NEMETH JÁNOS V. CSÁSZARI ÉS KIR. KONZULI ÜGYVIVŐHÖZ. Ő a legérgebbi magyar bankár Amerikában, pontos, lelkiismeretes, tehát a legmegbízhatóbb. Címe:
JOHN NEMETH
457 WASHINGTON ST., NEW YORK.

LANGER H. SÁNDOR ÉS TÁRSA
1452-3 Ave. New York.
Butor, szőnyeg, kártyák, ágyneműk, Uj üzlet, Uj áruk, Uj levek.
LEGLÖCSÖBB KESZPÉNZÁRAK.

A NAGYVILÁGBÓL.

hogy a szultán a nyár folyamán a tábornokot bízza meg a forrongások vizsgálásával s így az ifju-törökök kénnek és áruónak néztek őt.

A SAH NEM AKAR REAKCIONÁRIUS LENNI. A perzsák uralkodója haragszik a külföldi sajtóra, amiért ez mindig reakcionáriusnak tünteti fel őt. A sah most kijelenti, hogy ő neki semmi kifogása nincsen az alkotmány létesítése ellen, habár a perzsa nép még nem elég érett arra s habár előbb nevelni kell azt a parlamentarizmusra. S meglehet, hogy ebben igazza van a sahnak.

A CSÁSZÁR HALÁJA. Bécsből kábelezik, hogy Ferencz József mint osztrák császár, sajátkezileg megirt levelet intézett Bienerth osztrák kormányelnökhez. A levélben a császár köszönetet mond a népeinek a hűség és ragaszkodás ama jeleért, amelyek az uralkodói jubileum alkalmából megnyilatkoztak. A császár utasította miniszterelnökét a levél közzétételére.

A CSEHEK MEGLAPULTAK. A mióta Prága városában kihirdették a statáriumot, a csekhek felhagytak a zajongásokkal. Az utcákról a katonaság ha el is kergette a zajongókat, a csekhek szívfeblől nem bírja kiűzni a németgyűlöletet.

A HAYTI-I ZAVAROK. Simon tábornok, a forradalmárok vezére, esapa-táival vasárnap érkezett Port-au-Princebe, ahol nagy lelkesedéssel fogadták. Eddig még nem kiáltotta ki magát Hayti elnökének, de proklamációját minden pillanatban várják.

HALÁLRAITÉLT SAH. Fentebb említjük, hogy a perzsa sah nem ellenzi az alkotmányosságot. Még sinesenck vele meglegedve. Egy kábelsürgöny azt mondja ugyan, hogy a forradalmi párt halálra ítélte őt.

JÓ KERESLET.
Tanuljon bábaságot. Oly helyekre küldjük, ahol tanult bábakra szükség van. Irjon e címre:
BÁBAKÉPZŐ INTÉZET
8911 Buckeye Road, Cleveland, O.

J. D. Moskowitz
OHIO ÁLLAM KÖZKEDVELT
BANKARA ÉS HAJÓJEGYNÖKE.
..
KÉT BANKHÁZ
..
KÖZJEGYZŐI IRODA.
A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.
P É N Z K Ü L D É S
LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORSABBAN
A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
JÓTÁLLÁS MELLETT.
Alapított 1898-ban.
J. D. MOSKOWITZ
1441 WEST DAKOTA STREET
és KOSSUTH-TELEP
DAYTON, OHIO.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE
— Alapított 1890-ban. —
Közjegyzői iroda úgy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzületés az ó-hazába hetenként kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

INGYEN
senki sem adhat semmit. Mindenki tudja azonban, hogy
Herz és Deutsch
irodája a legmegbízhatóbb pénzköve-telések azonnali behajtására, törvényes okmányok, meghatalmazások, adás-vevési szerződések, kérvények, kötelezvények, konzulátusi hitelesítések elintézésére, családi bonyodal-mak kiegyenlítésére. Pontosság és lelkiismeretesség a jelző.
UTILEVELEKET
rövid idő alatt megszerzünk. Üzle-tet, házakat, farmokat gyorsan el-adunk és veszünk. — Minden levél így címzendő:
HERZ & DEUTSCH
179 EAST 3 ST., NEW YORK.
[Avenue A és B között.]

Hazai Dolgok.

Amerikai magyarok pénze.

BUDAPEST. A főpostán az utóbbi időben észrevették, hogy az Amerikából érkező pénzeslevelek egy részét valaki elsikkasztja. Az igazgatóság vizsgálata indította s ennek során kiderült, hogy a hiányzó és reklamált pénzesleveleket Barta Ferenc postaszolga sikkasztotta el és a dollárokat különböző bankokban beváltotta. A bűnös uton szerzett pénzen Barta négyszobás házat vett Rákospalotán. Lakását még angol berendezési fűrdőszobával is ellátta s oly nagy lábon él, mintha nem is postaszolga, de egyenesen postaigazgató lett volna. Bartát sürögősen beidézték, aki be is jött Rákospalotáról a fővárosba, de a vonatról leugrott s most veszélyes sérüléseivel a Rókusban ápolják. A vizsgálatot még folytatják abban az irányban, hogy Barta mennyit sikkasztott el az Amerikából érkezett pénzekből.

Az első anyakönyvezetendő.

BUDAPEST. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter egy minap kelt leírata a nők előtt új, közigazgatási pályát nyit meg. Gróf Bánffy Miklós, Kolozsvár főispánja, ugyanis előterjesztést tett a belügyminiszternek Dösa István feleki községi jegyző felesége, Palló Ilona okleveles tanítónőnek feleki anyakönyvezetőségével való kinevezése iránt. A belügyminiszter leírataiban kijelentette, hogy a kinevezés elé nem górdít nehézséget, mert ez ellen törvényben gyökeredző akadály nem forog fenn. Így hát Palló Ilona asszony Magyarországon első helyettes anyakönyvezetési nője lesz.

Mibe kerül a boldog házasság?

BUDAPEST. Eddig az volt az általános nézet, hogy a házasságokat, — már mint a boldog házasságokat — az égből kötik. Dávidovics Ferenc, aki ambiziózus házasságkötvető és a Rákóczi-ut 70. száma alatt fáradozik az emberek összehozatalában, — megkorrigálta ezt az óségi mondást. Mert a kitűnő Dávidovics így informálja a közvéleményt a hirdetéseiben:

— Házasságok az égből, de Dávidovics közvetítése útján a földön is kötődnek.

A Dávidovics útján szerzett boldogság tekintet nélkül a férfi- vagy nőnemre, egyáltalában tekintet nélkül — mindenre, száz koronába került. Ugy látszik azonban, hogy a jeles ur által kimért boldogság még sem éri meg a száz koronát, mert a rendőrség hivatalosan figyelmezteti a házasságot készítő közönséget, hogy ne vegye szószó szerint Dávidovics ur önértékes hangú hirdetésait. A rendőrség különben detektívekkel figyelteti Dávidovics üzleti működését.

Pofon a tárgyalóteremben.

BUDAPEST. Kinos botrány történt a múlt évben a máramarosmegyei rahói járásbírósi hivatalban. Aczél Gyula járásbíró szobájában. Dr. Kaál Elek rahói ügyvéd a tárgyalás folyamán hevesen kikelt a bíró ellen, majd így kiáltott a bírónak:

— Ilyen gazember még nem ült bírói székben.

A bíró a szolgálval el akarta távolítani a magáról megfélemedezett ügyvédet, mire Kaál a bíró asztalához ugrott és arczul ütötte. A bíró feljelentésére a máramarosmegyei kir. törvényszék dr. Kaál ügyvédet hatóság ellen való erőszak vétségéért és kétréndbeli rágalmazásért kétheti fogságra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. A debreczeni tábla csupán a rágalmazásban mondotta ki vétséket, a fogságbüntetést mellőzve mindössze 300 korona pénzbüntetésre ítélte az ügyvédet. A Kuria most Bernáth Géza elnöklésével tárgyalta a főügyészségnek a büntetés súlyosbítása és minősítése miatt benyújtott semmisségi panaszt. A legfelsőbb bíróság Baumgarten Izidor koronabíróhelyettes indítványára megsemmisítette a tábla ítéletét és a vádlott ügyvédet hatóság elleni erőszak és rágalmazás vétségéért jogerősen tizenöt napi fogságra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

A jámbor férj tragédiája.

BUDAPEST. Pikéti József nyugalmazott rendőr most hatvanegyesztendő. Három évvel ezelőtt megváltott s fiatal leányt vett feleségül. Néhány hétig éltek csak nyugodtan együtt, mert a fiatal asszony már a mézesbetegek után megcsalta az urát. Pikéti megbocsátott neki és nem kergette ki a házból. Elmult egy hónap és Pikéti megint egy idegen férfivel kapta rajta a feleségét. Most már igazán ki akarta dobni, de az asszony sirt és azt mondta:

— Bocsáss meg, megtévelyedtem, nem tudtam, mit csináljak...

Pikéti megbocsátott. Aztán éltek tovább és elmult egy hónap és az asszony megint megcsalta a jámbor embert. Pikéti vad haragra lobbant, de az asszony kibékítette a jámbor embert. Pikéti megint megbocsátott. És éltek tovább, nyugodtan, békésen, mert az asszony mindig megcsalta az urát és az ura mindig megbocsátott neki. De egy esztendeje már nem kérte Pikéti bocsánatát az asszony. Pikéti nek most sem lett volna kemény a szíve, de az asszony szóba sem állott vele s bucsuzás nélkül elment egy kőműveslegényvel Amerikába. Nagy nyomorúságban éltek hónapokig s a kőműveslegény végre is elkergette az asszonyt. Magára maradt, messze földön, idegen emberek között. Ott kóborolt New Yorkban éhesen, rongyosan és eszébe jutott, hogy él Budapesten egy ember, aki megbocsát. Hajóra ült és jött vissza Budapestre. Minap érkezett meg és az volt a legelső dolga, hogy elment a mindent megbocsátó Pikéti Murányi-utca 16. szám alatt levő lakására. Odaburult a férje elé, sirt és azt mondta:

— Bocsáss meg, megtévelyedtem, nem tudtam, mit csináljak...

Pikéti azonban egy esztendő alatt elfelejtette a bocsánatát.

— Nem veszek vissza — felelte és elkergette az asszonyt.

Az asszony azonban újra Pikétinél járt. Hiába. Minap este megint elment hozzá, megint sirt és könyörgött, mondván:

— Bocsáss meg...

Pikéti azonban most már nem bocsátott meg. Az asszony erre vad haragra gyuladt, rettenetes dühében revolvert rántott elő s az ura mellének szegzeve, ordította:

— Bocsáss meg!

De már nem is várta a választ, elütötte a fegyvert. A golyó a szerencsétlen ember állába fúródott és a fülé tövében jött ki, halálos sebet ejtve. Pikéti, a szegény, jámbor, számtalanszor megbocsátó Pikéti eszméletlenül került a Rókus-kórházba, merénylő feleségét pedig letartóztatta a rendőrség.

Meggyilkolt földesgazda.

ARAD. Dajka Mihály almási földesgazdát három paraszt a lakásán meggyilkolta. A gyilkosság boszu műve, mert Dajka a parasztok kívánságára nem volt hajlandó azoknak pénzt kölcsönözni. A csendőrség a tetteseket elfogta és beszállította az aradi ügyészség fogságába.

A lelkiismeret szava.

BAJA. Sükösdön ismeretlen tettes egyik jómódu gazdát és annak feleségét baltával súlyosan megsebesítette és aztán a gazda ruhájában tovább állt. A két igen súlyos sebesültet beszállították a bajai kórházba, kihallgatni azonban ugyszólván folytonos eszméletlen állapotuk miatt nem lehetett. A csendőrség emiatt bizonytalanul tapogatózott a rejtélyes ügyben, míg a nyomozással megbízott Mayer rendőrörvezető egy kopott ruhájú fiatal ember verte fel, hogy ő fontos vallomást akar tenni.

— Cseszlár István 18 éves szobafestő vagyok — így kezdte vallomását. — Lelkiismeretem nem hagy nyugtot és szinte kényszerített, hogy bűnöm miatt önmagam feljelentsem. Én öltem meg Sükösdön a gazdát feleségével együtt, de magam sem tudom, tulajdonképpen miért. Igaz, hogy hajnalomban összeveszttem a gazdával, aki szállást adott, a szoba miatt s akkor egy baltával leütöttem, aztán nagy izgalomban az istállóból berohantam a lakásba és az ágyban fekvő asszonyt is homlokra sújtottam. Aztán cipőmért vissza akartam menni az istállóba, de amikor meghallottam a gazda halálhőrgését, félelemben visszafordultam és az ő ruhájában szöktem Bajára. Napokig kóboroltam, de a meggyilkoltnak árnya folyton kísért. Most eljöttem, tartóz-

tassanak le. Cseszlár, mikor meghallotta, hogy áldozatait nem haltak meg, nagyon megörült.

Rablógyilkosság.

BATTONYA. Petrovics Dusan jómódu gazdálkodó kiment a tanyájára, hogy ott disznótort rendezzen. Miután másnap reggel sem tért meg vissza, aggodó felesége elküldte fiát a tanyára, hogy nézze meg, mi történt atyjával. A fiu a tanyai szobában atyját megfogta talált. Első megdöbbenésében a bérésért kiáltott, de ez sem jelentkezett és ezért a fiatal Petrovics keresésére ment az istállóba, hol azt szintén megfogta találta. Az istállóból a lovak, valamint a kocsi is hiányzott. Valószínű, hogy rablók jártak a tanyán, a kiknek nagy küzdelmet kellett vívniök a két áldozattal, mert ezek ruhája teljesen ronggyá volt tépve. A nyomozást megindították és eddig a lovakat és kocsit megtalálták, de a tetteseket még nem.

Szerelme a sirig.

BEREGSZÁSZ. Borostyán Dezső beregmezei árvaszéki nyilvántartó öngyilkosságot követett el. Vadászfegyverével szájába lött és szörnyet halt. A boldogtalan embernek néhány év előtt meghalt a felesége és a csapás oly mélyen érintette a meglelkező embert, hogy buskomorsóba esett. Azóta kinban vonszolta életét, míg most egy jól irányított lövéssel véget vetett szenvedésének.

Véres családi dráma.

KISKÖRÖS. Egy régi családi dráma nyert véres befejezést a napokban Prónafalván. Tíz évvel ezelőtt jómódban élt a Prónay báró bérlet birtokos Endrődi Károly. Családját szeretete, de amikor tudomására jutott, hogy felesége Nagy Ferenc papasztelegényvel viszonyt folytat, fájdalomában elhatározta, hogy feleségét agyonlövni. Otthon bezárta a lakás ajtóit és vadászpuskájával feleségére lött, de nem találta. Mikor másodszor is felemelte fegyverét, nagyobbik gyermeke, az akkor hatéves Károly sirva kérte atyját, hogy anyját ne bántsa és a szerető apa hajlott kis fia kérésére. Futni engedte a bűnös asszonyt, aki egyenesen a csendőrséghez rohant. Amikor Endrődi meghallotta, hogy a csendőrök jönnek, önmaga ellen fordította fegyverét és azok már csak Endrődinek holttestét találták ott s felette siránkozó kis gyermekét: Károlyt. A hűtlen asszony aztán hamarosan Nagy Ferenc felesége lett, de a kis gyermeke nem tudta felelni atyjának tragikus halálát. S most, hogy felesperedett, csak az alkalmat leste arra, hogy atyja halálát megboszulja. A napokban a mostoha-apa megverte a fiatal legény hűgát, mire a fiu feldühödve rárivallt mostohájára:

— Nem elég, hogy az apámat megölted, most a hugomnak is gyilkosa akarsz lenni.

Nagy Ferenc csitíttgatni kezdte a felingerült fiut, de azt annyira elfogta a düh, hogy vasvillát ragadott és mostohája felé rohant, hogy agyonüsse. Nagy, amikor látta, hogy mostoha-apa feleje akar sújtani, kirántotta zsebéből revolverét, rálőtt Endrődi Károlyra, a ki egy jajszó nélkül holtan rogyott össze.

Téli napsugarak.

LESTIN. Árva megye. Érdekes házasság kötött a minap a községnek ág. ev. templomában. Surka János felsőkubinai jómódu gazda, aki ez idő szerint 70 éves agglegény, házasságra lépett szíve választottjával, a 67 éves Zosjenka Máriával, aki ugyancsak Felsőkubin községből való.

Kivándorlók hiénája.

MAKÓ. Nebel Manó idevaló kereskedő régebbi idő óta összeköttetésben volt egy hamburgi kivándorlási ügynősséggel, amelyivel kerülő uton küldte a leveleket a kiszemelt áldozatoknak, hogy az ellenőrző hatóság figyel-

mét elkerüljék. Mivel a dolog mégis kitűdőtt, Nebel egy hónapi fogságbüntetésre és háromszáz korona bírságra ítélték. Az elítélt fölébeztett, de az alispán is, meg a belügyminiszter is megerősítette az ítéletet.

Agyonlövte a fiát.

MOHA. Fehérmegye. Minap délután ifju Marton János a malomból kocsin jött haza apjával és azt újságolta apjának, idősb Marton Jánosnak, hogy a határban igen sok foglyot látott.

— Akkor ne fogd ki, fiam, a lovakat, kimegyünk vadászni, — mondta a fiának s bement a fegyverért. Azalatt a fiu megfordult az udvaron a kocsiával. Mikor az öreg a fegyverrel a kezében a kocsiakra akart felszállni, megcsúszott s a következő pillanatban elsült a kezében a fegyver és a löveg a kocsin ülő fiut fején találta. A szerencsétlen fiatalember, akinek a lövés a fejét a szoros értelmében szétrombolta, rövid kilódás után meghalt. Édesanyja, aki szemtanúja volt a szerencsétlenségnek, eljárt s csak hosszas orvosi segítséggel tudták életre kelteni. A boldogtalan apa ellen, aki a véletlen szerencsétlenség folytán egyetlen gyermekét veszítette el, megindították az eljárását.

Tífusz.

NÁDAS. Arad megye. A községben a tífusz már hetek óta pusztít. Minap öt ujjab megbetegedést és két halálesetet jelentettek be. Eddig a megbetegedések száma 40. Azt hiszik, hogy a járványt az okozza, hogy a község közepén van a régi temető és ha esik az eső, a hullákat kimossa és a hullanedvek a kutakba beszívárognak és a vizet megfertőzik. Az alispán megtette a szükséges óvintézkedéseket.

A szerelme halottja.

NAGYVÁRAD. Pápay Lajos honvéhadnagy beleszeretett egy szegény család feltűnően szép leányába s hogy nőül vehesse, otthagya a katonaságot. A kataszteri hivatalban kapott szerény állást, de oly csekély fizetéssel, hogy a menyasszony szülei nem egyeztek bele a házasságba. Kijelentették, várjon, a míg jövedelmezőbb álláshoz jut. Pá-

pay rendkívül szívére vette ezt a viszszaütést, hazament édesanyja lakására, bezárkózott a szobájába és agyonlövte magát. A szerelmes hadnagy szomorú tragédiája nagy részvétet keltett Nagyváradon.

Tisza István balesete.

NAGYVÁRAD. Gróf Tisza István, aki nemrég tért haza Angliából, ott könnyen végzetessé válható baleset érte. A volt miniszterelnök a mult hetekben fia látogatására Londonba utazott. Onnan Tisza egy angol herceg kastélyába ment vendégeskedni és résztvett a herceg vadászatain is. Egyik reggel igen makrancos lovat adtak Tisza alá. A házigazda figyelmeztette vendégét erre, de Tisza azért nem cserélte el a lovat. A társaság egész nap vadászott és csak este, amikor hazatérőben voltak, vették észre, hogy Tisza elmaradt tőlük. Keresésére indultak és egy árok partján találták meg, ahol a volt miniszterelnök ájultan feküdt. Amikor Tisza magához tért, elmondta, hogy lova az árok átugratása előtt ágaskodni kezdett és levette őt. Az esés oly szerencsétlen volt, hogy Tisza fekete szűrűve eltörtött és kissé megsértette felsőtagját, amelyet csak nemrég kellett operálni. A volt miniszterelnök öt napig feküdt betegon házigazdája kastélyában, míg felgyógyult. Balesetét csak most tudták meg Nagyváradon, a hol barátai körből nagyon sokan üdvözölték. Tisza egyébként teljesen gyógyult balesetéből.

Leégett község.

RIMASZOMBAT. Dombosmező, Gömör megye rimaszombati járásának egyik kis községe mult héten leégett. Az egész falucska 57 házból állott, s ebből 37 lakoház összes melléképületeivel, sok takarmánnyal együtt leégett, oda-

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzkiadó és hajójegyrusító egyikének. Fiókrodák: Wharntonban, Alphon, Franklin Furnaces és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZK ÜLDÉSRE
SCHWABACH és FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA

1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE
PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MASODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELSŐRANGU CZIGÁNYZENE.

OLCSÓ FARMOK
NORFOLK, nyolczvanezer lakossal bíró város szélén, a déli állam kereskedelmi központján van 300 farm egymás mellett.

Hungarian Farm Colony
Kitűnő zöldség, gyümölcs- és szőlőtermelő, valamint búzát termő fekete föld. HUSZ holdas farm 320 dollártól 600 dollárig. Három szobás új lakoház és új istálló 4 jóság részére 200 dollárért. Négyszobás ugyanolyan istálloval 240 dollár. Fizetendő a vételár harmadrésze. Felvilágosítást ad a tulajdonos

SCHAEFER & RÉDAY
103 PLUME STREET, NORFOLK, Va.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA.
FIRST NATIONAL BANK

Összes tőke \$450.000. Beszélnek magyarul.

IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Kligenzsmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson. ÜGYZETÉS: Albert B. Windt.

A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK ugy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete s közvetlen ellenőzése alá tartozik. AZ ÖN BETÉJE ezen bankban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivethet.

BETÉTJEIT EGY DOLLÁRTOL feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a legrovidebb idő alatt.

AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökei lévén, hajójegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélileg. CZIM:

FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

veztek a szarvasmarhák, lovak, sertések, baromfiállomány, butorzat, ruhanemű, egyszerű minden, úgy hogy a szegény emberek hajléktalanokká váltak s most nagy nyomorban vannak. Bornemissza László alispán nyomban utalványozott elsősegélyként 500 koronát, s most megindult megveszte a gyűjtés, hogy a szerencsétlenül járt emberek segítsenek.

Megfagyott levélhordó.

RUTTKA. A vasuti sineken minap délután egy negyven év körüli holttestet találtak. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember megfagyott s ez okozta halálát. A nála talált iratokból kitudt, hogy a megfagyott ember Czibulka János levélhordó.

Tisztújítás.

SOPRON. A város közönsége most fogja megválasztani törvényhatósági bizottsági tagjait. A régi liberális párt tagjaiból álló párttal szemben a kormányt támogató városi reformpárt veszi fel a küzdelmet. A soproni iparosok egylete lelkesedéssel mondotta ki, hogy a nemzeti kormány iránt bizalommal van és a soproni egyesült kormány-párt jelöltjeit szívesen szíri, másnap meg az állami, törvényhatósági és magántisztviselők tartották gyűlést, melyen mintegy háromszázan vettek részt és dr. Cszmadia Endre országgyűlési képviselő, Berecz Abel volt országgyűlési képviselő, Hering Zsigmond, a reformpárt elnöke, Kovács István, a függetlenség kör elnöke, beszédeinek hatása alatt nagy lelkesedéssel egyhangúlag kimondták, hogy a kormány iránt rendíthetetlen bizalommal viseltetnek és az itteni kormányt támogató párt jelöltjei mellé sorakoznak.

Szengáz áldozatai.

SZABADSZALLÁS. Bognár Istváné kisbirtokosnő, továbbá tizenhat éves és négy éves fiait lakásukon halva találták. A vizsgálat megállapította, hogy szengáz ölte meg őket.

A peres bírtok miatt.

SZATMÁR. A szatmárnégyesi Duruzsa községben Österreicher Márton koresmáros egy bírtok miatt évek óta perkedett Timb Juonnal. A bíróság legutóbb Timb javára döntött s erre a koresmáros bosszúból éneket idején felgyújtotta Timb házát és istállóját. Az égő házból Timb és családját csak nagynehezen lehetett kimenteni. Az istállóban levő állatokat a lángok elpusztították. A kár több ezer korona. A csendőrség Österreicher letartóztatta.

Hármas rablógilykosság.

VINGA. Temes megye. A községben minap éjjel hármas rablógilykosság történt, amelyet minden valószínűség szerint kőbor cigányok követtek el. Tsajkó Pál vingai vagyonos bolgár földműves, nejét és tizenhat éves Pál nevű fiát reggel holtan, megfojtva találták a lakásban. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosok valamilyen ürügy alatt behatoltak, illetve bekereszteltek a lakásba, ahol aztán áldozataikat megfojtották. A gyilkosok ezután feltarták az egész lakást és ami értékes ruhanemű volt, szűrők, bunda, télikendő, ágyruha, összeszedték és felrakták Tsajkó kocsijára, amelybe befogták az istállóban levő két lovat és aztán elhajtották. A szomszédos községek csendőrségét Vingán összpontosították és most folyik a nyomozás a gyilkosok után.

A vetélytárs bosszúja.

ZOMBOR. Paresetics Mihály és Paskovics András legények együtt udvaroltak Szarvaspuszta egyik szép leányának, aki egyiket sem tüntette ki a másik rovására. Paresetics minap este is, mint rendesen, megjelent a családnál és elbeszélgettek tizenegyvig. Még esodálkoztak is, hogy Paskovics szokása ellenére akkor távol maradt; de semmi rosszat nem sejtettek. El is indult Paresetics gyanútlanul hazafelé, amikor egyszerre eléje toppant Paskovics előre szegzett revolverrel és ezzel a kiáltással: — Most meghalsz, butya! — rálőtt riválisára, aki élettelenül esett össze. A gyilkos rohanna menekült bosszúja színhelyéről, de a rendőrség már elfogta és a zombori ügyesség fogházába kísérte. A legény nem is tagadja tettét, sőt azt mondja, hogy még egyszer megtenné, mert nagyon szereti a leányt.

BAROMFITENYÉSZTÉS.

Állami kísérletezések ezen a téren.

A New York állami gazdasági tanítétek igazgatóságának jelentése szerint ez időben 247 gazdasági tanítézet

van New York állam területén. Csaknem 1300 helyről érkezett folyamodás a földművelésügyi minisztériumhoz gazdasági intézmények felállítására, mely kísérletek azonban mind-egyideig lehetetlen volt eleget tenni.

Több helyen külön intézeteket állítottak fel a baromfitenyéztés tanítására, amelyek nagy közkeveltségnek örvendenek.

A jelentésnek igen érdekes részét képezi az, amely beszámol a baromfitenyéztés terén eszközölt kísérletek eredményéről. Az Ithaca-ban, New York államban levő állami gazdasági akadémiában, Cornell University-ben ugyanis gyakorlati kísérletezéseket rendeztek annak a kérdésnek az eldöntésére, hogy miként lehetne a baromfitenyéztést, a baromfiak növelését, húsfejlesztését, s tojóképeségére vonatkozólag tökéletesíteni.

Mindenekelőtt alkottak egy tervet baromfiólak építésére, mely a lehető legelőkeltebb módszer szerint lett megvalósítva, s mely mintául szolgálhat bármely törekvő s haladni kívánó baromfitenyéztőnek. Ezeket az ólakat a tanulókkal megépítették. Az ólakat az eddigi kísérletezések és tapasztalatok alapján úgy készítették, hogy az különösen alkalmas legyen téli tojás-termelésre is. Az ólak télen át is egyenletes melegséggel bírnak, tiszták, s állandóan friss levegő van bennük. El vannak látva szellőztető-készülékkel, mely az ólakat a nyári forró időszakban hűvössé teszi.

Külön szerkezetű, apró ólakat építettek a frissen kiköltött apró csirkék felnevelésére.

A kísérletezések több irányban történtek. Az első kísérletnek célja az volt, hogy miként lehet a tyukok tojóképeségét télen, — midőn a tojásnak legnagyobb értéke van — emelni. Sok farmer azt a nézetet vallja, hogy ha a tyukokat nyáron cheztetik, s ezáltal nyári tojóképeségüket csökkentik, akkor télen annál jobban tojnak, ha őket a kellő előszéggel ellátják. E nézet kísérletet végeztek. Az egyiket egy éves, a másikat két éves, a harmadikat három éves tyukokkal. Az eredmény mindhárom esetben hasonló volt. A kísérlet nem sikerült, a tyukok nyári tojóképeségének csökkentése nem fizető-dőtt ki. A tyukok, miután őket négy hétig koplaltatták, azáltal, hogy eleségüket egy harmadára redukálták, teljesen megszűntek tovább tojni, s sulyukból is elvesztették egy fél fontnyit.

Azok a tyukok, amelyeket rendszeresen etettek, jól tojtak, s a téli hónapokon át is éppen annyi tojást adtak, mint azok, amelyek nyáron át az cheztetés folytán nem tojtak.

A további kísérletezések célja a méz és mézszertartalmú eleségek hatásának megfigyelése a tyukok fejlődésére és a tojásképződésre. Két tyukot heteken át oly módon etettek, hogy azok sem mézet, sem mézszertartalmú eleséget nem kaptak. Ezek a legelső tojásokat, amelyeket tojtak, rögtön megették. A további tojásokat is megették, kivéve azokat, melyeknél kényszerítették őket oly fészekbe tojni, ahol nem férhettek a

tojáshoz. Sokszor órákig ültek fészkeikben, várva, hogy más tyukok tojjanak, hogy azok tojásait is rögtön megchessék.

A kísérletek eredménye az, hogy a tyukoknak szükségük van mézre a fejlődés és tojásképződés szempontjából. Hogy a baromfiak mennyire szenvednek és hanyatlanak testi erő és egészség dolgában, ha ezt tőlük elvonják, ez érdekesen bebizonyult a csontjaikkal való kísérletezés révén. Azon tyukok csontjai, amelyekből a mézet megvonták, sokkal gyengébbek és törékenyebbek voltak, mint azok, amelyek mézet kaptak. Ez azt jelenti, hogy a mézet nélkülöző tyukok szervezete a csontokból vonta ki azt a mézet, amely szükséges volt a tojásképződéshez, s ezáltal lettek a csontok is és a testszövet is gyengébbek. A tanulság ebből az, hogy az állati szervezet szükség esetén a saját szervezetének felemelésével pótolja azokat az alkotórészeket, melyekre a fajfenntartás céljából szüksége van.

Ligeti Imre.

DOHÁNYZÓ FEJEDELMEK.

Miképp pipáznak a koronás fők.

Az ember a német császárt szivarozva, cigarettázva képzeli s csak kevesen tudják, hogy a rövid pipát is alaposan igénybe veszi. Utóbbi időben azonban orvosi kifogásokat emeltek ellene s így ismét visszatért a cigarettához. A császár csak félig szív el minden cigarettát s ez okból a szopókás cigarettákat mindig nagyon nagyokra gyártják. Ha egyszer egy dohányfajtát megszeret, akkor nagyon sokáig hű marad hozzá.

Ferenec József valamikor nagy dohányos volt s tudvalevőleg kizárólag a virginia volt kedvence, melyet természetesen a legnagyobb gondal készített számára a hamburgi dohánygyár s melyből tekintélyes mennyiséget fogyasztott el naponta. Most már megelégszik napjában egy vagy két igen könnyű szivarral.

A belga király nagyon erős dohányos s szivarjai teljesen fekete mexicói dohányból készülnek.

A szultán rendkívül szereti a finom cigarettákat s a legjobb és legdrágább gyártmányokat bizonyára ő fogyasztja. Azok a diplomaták, akiket a szelamlík után feketekávéval és cigarettával megvendégel, sokat tudhatnak mesélni ezekről a cigarettákról, melyeknél jobbat aligha szívtak.

Erős cigarettás a czár is, de egy-egyféle dohányhoz nem sokáig marad hű.

A spanyol király a cigarettában nem igen válogatós s saját kijelentése szerint a finomabb fajok ízében alig talál különbséget. Utcái sétái alkalmával akárhányszor betér egy-egy madridi üzletbe bevásárolni. A király ugynevezett láncdohányos, alig hogy egy cigarettája elfogyott, ennek paraszánál nyomban másikra gyújt s ilyenképpen naponta 40—50 darabot fogyaszt.

BAKONYI...

Jelenet a járásbíró előtt.

Lucián írja a Pesti Napló-ban: A bíró [a panaszoshoz]: Adja elő panaszát.

A panaszos: Tekintetes bíróság. Eichhorn ur, ki máskülönbösen szolid czég, térdig gázolt a becsületemben. Leendő, helyesebben leendett apósom nála tudakozódott felőlem és Eichhorn ur azt mondta, hogy én bakonyi karakter vagyok.

A bíró [a vádlottnak]: Igaz ez? A vádlott: Igaznak igaz, de az én információimból teljesen hiányzott a sértő szándék.

A bíró: Csak nem akar valami előnyöset, valami hízogót megjelölni a bakonyi jelzővel.

A vádlott: Azt hiszem, igen. A panaszos ur ugyanis biztosítási ügynök. Ennél a foglalkozásnál megbecsülhetetlen előny az erőszakos fellépés. Meg kell rohanni, hirtelen meglepni a feleket, akkor esetleg sikerül az üzlet. Minthogy pedig én jó üzleti érnek akartam feltüntetni a panaszos urat, azt mondtam, hogy bakonyi karakter.

A bíró: Ez nagyon gyenge védekezés. A Bakony szó zsványokkal, haramiákkal áll eszmei vonatkozásban.

A vádlott: Mikor volt az, bíró ur! Régen, nagyon régen, mondhatnám, a dajkamesében. A Bakony ma már szolid, hogy ne mondjam, kulturterület, mely legfőkébb okserü erdőművelési szempontból számíthat érdeklődésre. Tessék csak elolvani az újságokat. Mindenütt történnék rablások, gyilkosságok, csak a Bakonyban nem. Azt hiszem, Sobri volt az utolsó, ki a Bakonyban rendetlenkedett. De ki ismeri ma Sobrit, ha csak Eötvös Károly képviselő ur nem? És ő inkább nem ismeri, mint ismeri. Ezzel azt akarom mondani, hogy ő is csak legendákat tud felőle. Mindenesetre igen érdekes legendákat, melyeket nagy figyelemmel

olvastam. A bíró: Ez talán nem tartozik a do-logra.

A vádlott: Nem, épp oly kevésbé, mint az információim a büntetőbírószág elé. Mit mondtam én? Bakonyi... Boesánat, ez nagyon jó hangzású név; az irodalomban ott van Bakonyi Károly, a politikában ott van Bakonyi Samu, a judikaturában ott van Bakonyi Kálmán táblabíró. Bizonyosan van még ezeken kívül sok érdemes Bakonyi, akiket nincs szerencsém ismerni. A panaszos urat ismerem, bár ne ismerem volna, beugratott egy biztosításba, melyért most is bosszankodom.

A bíró: Hajlandó ön boesánatot kérni a panaszostól?

A vádlott: Nagyon szívesen visszavonom az egész Bakonyt az összes bükk, makk-, és egyéb fákkal együtt.

A panaszos: Elfogadom a boesánat-kérést, ha azzal rehabilitál, hogy ajánlólevelet ad sógorához és kijelenti benne, hogy kifogástalan uriember vagyok.

A bíró [felháborodva]: Hallja, nem fogadják a Bakonyban! Ajánlom, hogy fogadják el az egyszerű boesánatkérést, különben úgy felmentem a vádlottat, hogy még a fák is sirnak! A felek kibékülnek.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajógyárúsítók egyikének. Fiókírodák: Whartonban, Alphon, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZABA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
magyar közjegyző
449 S. Broad St., Trenton, N. J.

TŐKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár.
Elnök: Sand. B. Price. Alelnök: I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair jr.
SCRANTON SAVINGS BANK
120 és 122 WYOMING AVENUE, — — — — SCRANTON, Pa.
Alapították 1867-ben. Alapították 1867-ben.
ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIAI LEGRÉGIBB TAKAREKPÉNZTÁRA.
Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.
Kamatokat januárius 1-én és július elsején kifizeti.
BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTÓL NYOLCIG NYITVA VAN.

Ez a szép jutalom.
Ily bizonyítványokat kapok naponta kigyógyított betegimtől:
Tekintetes Uram!
Igen kérem, hogy a mai napon, a melyen egy havi gyógykezelése után becses kezelése alól felmentett, őszinte, hálás köszönetemet jelenthessem ki Önnek jó indulatu, önzetlen és ami fő, eredményteljes kezeléséért.
Én amióta csak emlékszem, — ma 31 éves vagyok — állandóan köhögtem, édes apám 54 éves, novérem 19 éves korában Tüdővészben haltak el. Engem a katonaságtól 10 évvel ezelőtt szinte tüdőbaj miatt bocsátottak el, de a baj csak időnként mutatkozván, nem sokat adtam reá mig vagy 8 héttel ezelőtt, a bal tüdőm annyira meglétt támadva, hogy éjszakákat ébren töltöttem, s nap közben nem mult el 5 perc, hogy oly roham nem fogott volna elő, hogy a könnyek csorogtak szememből.
Ekkor határoztam el, hogy szakítva a különféle orvosokkal, Önhöz fordulok, s ma újra született ember vagyok. A köhögés megszűnt, a szájbüz eltűnt, s megszűnt az a nyomasztó, levert érzés, mely meggyöklötte velem a földi életet. Étvágyam vissza jött, sulyban állandóan gyarapodom, s hosszú betegeskedésem, mesterére akadt Önben.
Fogadja kérem úgy magam, mint nóm és két kis gyermekem köszönetét, a kisszebbik úgy is szintén Önnel köszönheti rózsás piros arczkáját. Az Isten áldja meg Önt, hogy hatalmas tudományával még nagyon soká lehessen a betegek pártfogója.
A fentieket kész vagyok bárkinek, bármikor, akár szóval, akár levélben is bizonyítani és ismételni. Hivatalos helyiségem: cof N. Y. Blue Print Co., 58-60 Reade Str. New York. Lakásom: 308 Jefferson Ave., Glendale, Long Island N. Y. s e két hely bármelyikén rendelkezésére állok honfitársaimnak.
Őszinte tisztelője: 1908. Okt. 11.
Horváth Zsigmond
Ily gyönyörű bizonyítvány és ajánlás felkeltheti mindenki bizalmát aki jó tanács és kezelést ohajt, bármily bajban szenvedjen is forduljon teljes bizalommal hozzám: Dr. R. Mielke
With The **Collins N. Y. Medical Institute Inc.**
140 West 34th Street, NEW YORK.

KÉNYELMES UTAZÁS MAGYARORSZÁGBA.
Az AUSTRO-AMERICAN hajóvonal legújabb gyorshajói DECEMBER havában a következő napokon indulnak
TRIESZTBE ÉS FIUMÉBA:
SZERDÁN, DECEMBER 9-ÉN: **Oceania,**
SZOMBATON, DECEMBER 19-ÉN: **Martha Washington.**
Mindegyik hajó délutáni 1 órakor indul.
A „MARTHA WASHINGTON” a leggyorsabb hajó, mely NEW YORK és TRIEST—FIUME között közvetlenül közlekedik és december havában egyáltalán csak ez a két hajó indul innen Triesztbe és Fiuméba.
Hajójegy ára: BUDAPESTIG 29 DOLLÁR.
FIUMÉIG 28 DOLLÁR.
Hajójegyek minden ügyünkönknél kaphatók.
PHELPS BROS. & CO.,
vezérigénynökök
2 WASHINGTON STREET, NEW YORK.

SZABÓ LAJOS POSTAMESTER
CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE
Egyedüli magyar közjegyzője. Hajó- és vasuti jegyek törvényes ügynöke.
Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$18.000 évadok van letéve. Minden réam bízott törvényes ügyeket a legszakszerűbben elvégzek. Tanácsot és utalgatást ingyen adok. Czim:
LOUIS SZABÓ, CHROME, N. J.

PRÁGER JÓZSEF
MAGYAR ÜGYVÉD, JOGTANÁCSOS ÉS KÖZJEGYZŐ.
Főiroda: 230 BROADWAY, NEW YORK. Fiókiroda: 238 E., 14-K UTCZA, 11-K emelet, ahol naponta esti hat órától kezdve található.
ELVALLAL BARMILY PERES ÜGYET MÉLTÁNYOS ÁRAK MELLETT.

LIVIO FŐHADNAGY.

Írta: Pekár Gyula.

[Hetedik folytatás.]

Rodakovszky egyik bábra se ment el. Andrée várta, — várta... szegény leány, úgy várta! Az első bál est óta nem ismert magára. Az a régi, helyes lelki egyensúly egészen megzavarodott benne. Egyszer és még egyszer átgondolta azt a boldog éjjelt s gondolatai mindig azzal a homályos sejtelemmel végződtek, hogy: — Boldogok, nagyok boldogok leszünk, de hátha...

S aztán még egy különös érzése támadt: anyjától, ki íránt sohase volt úgy se nagy bizalommal, — ösztönszerűleg félni kezdett... érezte, hogy anyja mostanában megszűnt anyja lenni; hogy úgy állanak egymással szemben, mint nő, és nő... Hogy? vagy miért? nem tudott, nem mert magának számot adni róla, részben tán azért, mert néni az érzelmei gyakran megelőzte a gondolatot, mely utóbbi pedáns ridegségénél fogva esetleg felszárna se kerül nála.

Amint úgy együtt beléptek a háltérmebe, Andrée ösztönszerűleg azon kapta magát rajta, hogy szinte úgy nézett anyjára, mint valami idegenre; ez az én anyám volna? Hisz ez egy másik asszony, egy nagyon szép asszony. A nagy bál óta, hogy Rodakovszkyt nem látták, anya és leány közt valami eszálaltos kínos feszültség nőtte ki magát. S a Livio következőtől távolléte, mint valami kínos várakozás emésztette mindkettőt. Nem beszéltek róla soha, de jól értették egymást. A második héten, hogy egy csilingelő szán robotott be az udvarra, egyszerre azon vették magukat észre, hogy mindketten egy ablakhoz, az udvari nagy erkélyablakhoz futnak. S mikor aztán látták, hogy a szánból a kövér Bonbon mászik ki, — egymásra néztek, meglepetve, rosszkedvűen, tán daczalva s szó nélkül osontak szobáikba, mint akik valami esnyen kapták rajta egymást. S odalent Bonbon mérgesen káromkodta el magát:

— Még ilyen nagy hóban sincsenek itthon...

És Rodakovszky csak következetesen nem mutatkozott. Radern Gida azt mesélte, hogy beteg, Esty Pista a „Skiz” meg, hogy elutazott... Ki tudja, mi volt igaz a dologban? Schoenhoffné, ki tul volt már a szerelem korán, s kinek egyáltalában mindig több érzelme volt a mulatság, mint az érzelmevilág iránt, — határozottan utarkozott. Az ő korában az imádó hiánya már nem boldog, reményteljes várakozás, hanem inkább bosszúság volt — neki már folytonosan bizonyítékokra volt szüksége, hogy még mindig oly szép, mint régen, hogy még nem öregedett meg... S húság dolgában, nincs kegyetlenebb, kiméletlenebb az asszonynál.

Mikor annál az első bál négyes-hírtóriánál a szép Melanie a leányára nézett, csak annyit gondolt, hogy — eja, valaki az utamba került? S ez épp a leányom? — De azért szerette a leányt s pedig nagyon; szerette a nagy temperamentumoknak azzal az érzéki fajszereivel, melyet az ember különben csak az állatoknál lát. Rodakovszky távollétének negyedik hetében, mikor anya és leánya a várakozás kimerültségében már három napja szót se szóltak egymáshoz, Andrée egyszerre beteg lett. Mi baja volt? Valószínűleg semmi. Egy közönséges gyakorló orvos, ha odahívták volna, vérszegénységet s az isten tudja, mit konstatált s vaspilulákat adott volna neki... Andrée csak az volt a baja, hogy teljesen kifáradt.

És mikor a szobaleány a reggelinél azt jelentette Schoenhoffnéknak, hogy a „kisasszony egész nap fekvő maradt”, hogy futott, milyen aggódva szaladt a szép Melanie a leánya szobájába! Ott maradt egész nap és éjjel... Schoenhoffné okos nő léte és eredeti szabadsággal formálta magának gondolatait: — ime, ha Rodakovszky szerelmese a leányomba, most ellenségemet, vetélytársamat gyógyítom... De hát mikor a leányom s nem tehetek róla, hogy szeretem?... — S oda borult lázasan alvó leányára s hevesen megcsókolta. Andrée felriadt álmából s egy hónap óta napról-napra, percről-perc-re visszatérő gondolataiba botolva, izgatottan kérde: — Ki jött?... — Senki, — mondá Schoenhoffné, elnézve kedvetlenül. Én vagyok itt,

aludjál. Aztán felkelt és kiment.

S Andréeban a keserves hónap tapasztalataival csodálatosan tölt az élelítés. Amit a bál éjjelen írtózza tiltott el magától, az a gyamu, most lassankint mint egy mérges növény virágzott ki benne. Egy hétkétkedve sirt, hát csakugyan lehetséges ilyesmi? Lassankint aztán beletörődött, elfogadta azt a tételt, hogy lehetséges, hogy egy férfi az anyának s a leányának egyszerre udvaroljon. Borzasztó... De mi-csoda érzelme-kópás árn lett ilyen keltekedő! Lelkének üde himporkát, mintha egy durva kéz törülte volna le. S azért mégis voltak olyan napjai, mikor azt hitte, hogy mindez okoskodásai-ból semmi se igaz. A Szoborházy-hál napján annyira visszatért beteg lelkének egyensulya, hogy szeretettel csókolta meg anyját. Este aztán egy borzasztó gyamu fagyasztotta meg lelkét. A nagy bálteremben ült, a fedett üveges narancsházba vezető kis folyosó mellett. Egyszerre susogást hall a háta mögött, hátra pillant: egy pálmacsoport mögött anyját látja meg, — valakivel beszél. Egyszerre a valaki előbbre jön, a bál fény egy felhajított gallérú katonaköpenyre esik... Rodakovszky volt. Tehát nem jött el ugyan a bábra, de azért a narancsházban még is légyottja volt anyjával — nem, Schoenhoffnéval, amint a szegény leány gondolatait kijavította... Valaki odatoppant és táncra kérte. Eszevesztett turban száguldtak.

— Mily remekül tánczol, — susogá filébe tánczosa; Andrée ránézett: Szentincey volt. — Vége hát mindennek... — gondola. — Vezessen ki, kérem, az öltözőbe... — Ott leült és sirt. Mikor lemosva könyveit, ismét a terem ment, akkor siklott be anyja is a narancsházból: kipirulva, diadalmasan... Egymásra pillantottak: Schoenhoffné azonban szüntelen elnézett. Hadüzenet volt e pillantás, Andréeban egy új elem kerekedett felül. „Egy ügyes, tapasztalt asszony” [iszonyodott, mikor gondolataiban így írta le anyját] akarja elrabolni tőle azt, akit szeret; jól van, küzdjenek, ő küzdeni fog mindvégig, bár érezte, hogy mindhiába... de hát legalább nem adja oda a győzelmet könnyen. És — ekkor észszorított ajakkal nézett fel — hátha sikerül szerelmét megvédeni? Én Istenem, hát nem érdemelne ő meg egy igaz szerelmet?... Szemei könybe lábadtak. Dari állt mellette.

— Jöjjen, Szentincey, járkáljunk egy kicsit... S kimentek a kis folyosóra, a narancsház felé. Egyedül nem mert volna odamenni. Mikor alhoz a pálmacsoporthoz értek, mely mögött anyja s Livio állottak, Andrée azt hitte: elájul... Az egyik nagy virágcserep szelén még most is egy cigarettára füstfölgött. Önkéntelenül idegesen kapott utána, de megégette ujját. — A cigarettára lesett a földre: Szentincey ráhágott.

— A Rodakovszky cigarettája, — mondá Andrée önkénytelenül hangosan, szívdobogva.

— A Rodakovszkyé? — mosolygott Dari. — Hogy tudja? Hisz nincs is itt a bálban...

— Menjünk vissza, kezdik a négyest, — susogá Andrée szívdobogva, — fussunk végig a folyosón: ki lesz ott hamarabb!...

A négyes alatt mindenki észrevette, hogy mily hatalmas jökedve van a Schoenhoff-kisasszonynak. Szemei ragyogtak; mindenki Szentinceyben sejtette az udvarlót... Szegény Andrée, valóságos hősiességgel érzéskolta magára a küzdelmi vágyat, a bosszút, — mind oly érzelmeket, melyek annyira idegenek voltak szelid lelkének!

S a következő napokban egészen kivetkőzött eredeti egyéniségéből. Nem tudott egy helyen ülni, járt-kelt a házban; meg akarta lesni, ellenőrizni akarta „Schoenhoffné”, amint most már gondolatban anyját hívta. Csak olykor kerekedett felül benne régi természet s ilyenkor aztán ablaka mellé rogyott nagy székébe és sirt... S minő furfangos tudott lenni! Alapjában véve minden nő ravasz és ügyes; e lapangó tulajdonok most mind felbukkantak ennek az elkeseredett leánynek a lelke mélyéről. Napközben minden ok nélkül benyitott anyja szobájába. Schoenhoffné eleinte csodálkozott, aztán gyanakodott s végül elismerőleg mosolygott, mintha azt akarta volna mondani: „jól van, leányom, gratulálok, jól csinálod a dolgot, büszke vagyok rád... csak hogy én még ügyesebb leszek...”

Érzelmei csodálatosan hullámzóztak a szegény Andrée lelkében. Volt idő,

mikor teljességgel nem bízott Livióban, most egyszerre, hogy anyja ellenében állást foglalt, gondolathoz Rodakovszkyt is mintegy a maga pártjára ragadta.

És emellett a főhadnagról semmi hír se hallatszott. Persze, a fiuk, kik Liviót jobban ismerték, sejtették mindent. Livio ama bizonyos halántékát-ütés folytán csakugyan egy ideig beteg volt, de aztán ismét összevesztett Lolával, minék az eredménye az lett, hogy a démoni leány egyszerűen otthagya őt: elutazott. Livio pedig, akinek hódításokhoz szokott, elkényeztetett lelkét valóságos rabjává tette ez a tigristermesztető, bünnös leány — utána ment. S most, az Isten tudja, hol voltak.

Szentincey és Dodo, a még mindig havas márcziusi ostékon gyakran felmentek Schoenhoffékhöz. Dari többnyire Andrée mellé ült a kis boudoirba. Dodo pedig a szép Melanieval a nagy szalonban, a kandalló előtt beszélgetett. Szentincey s a leány közt soha sem jött szóba a Livio neve, egyáltalában keveset beszéltek; Dari egy alacsony puffon ülve cigarettázott, Andrée pedig órákhozott bámult ki az ablakon át a téli világba. Oly szép volt a táj, csak nagyon szomorú; olykor megszakadtak ugyan az égen a hóviharral terhelt fellegek s a rézsaszínű fiatal nap pár percig tüzesen szórta sugarait a vidékre, de aztán ismét beborult minden... Hát sose tavaszodik ki már? — tűnődék Andrée s pillanatra mintha a maga lelkét látta volna a havas tájban, melyre oly sötét, sűrűké ér borult. — Egy kis napugart adj, Istenem — egy kis napugart, aminél lelkem felmelegedjék... Sose lesz már tavasz?... — ismétlé aztán magában szinte kétségbeesve. — Rendkívül hosszú s erős volt a tél.

Közben Andrée olykor Szentinceyre pillantott, ki vallásos szerelmével, mintegy lovagkorbeli apród hallgatott mellette. — Szegény ember, — gondola magában a leány, — nagyon szeret... de hát mit tehetek én róla? — És bár sose beszéltek egymással, mégis gondolataik mintegy karonfogva jártak. Néha aztán, ha szerelmének emésztő aggodalmaiban mintegy kifáradt, s ennélfogva egy percre nagyobb érzelme támadt az odadó hűség érzelmé iránt: hirtelen Szentinceyhez fordult, megfogta a kezét s őszintén, mélyen a szemébe nézve, meleg szavakban tört ki:

— Ugy-e, maga jó barátom, szeret engem, s ha kell, nem hagy el...

Ismét havazni kezdett; tán ebben adja ki majd a tél utolsó mérgeit. Andrée csak észbe jutott, mikor még nem régebben itt az erkélyen Linkával a szerelemről beszéltek... Mily messze voltak azok a boldog idők! És mennyire igaza volt Linkának, hogy ő boldogabb lesz, mint Andrée! Mily boldogok azok, akiknek nincs telj szívéj, akik tudnak parancsolni neki! De azok aztán nem is tudnak igazán szeretni... Oh, hát miért van az, hogy anyi emberrel halzsam s csak épp ő nála mérge, borzasztó méreg a szerelem?

Bent a nagy szalonban Schoenhoffné egy alacsony angol karosszékbe temetkezve, halkán beszélgetett Dodo főhadnaggal. Ugy, mint leány, a fagyos tébbe, mélyen nézett ő bele a kandalló tűzének méhébe s az öles hasábkon nyargaló lángokba igyekezett belefojtani vérenek, gondolatainak csapongásait.

A szökkenő, kigyózó lángokban a Livio szeméit látta, amint azon a bál éjjelen az utolsó tourt vele táncolta. Behunyta a szemét s elpirult. Egyszerre ismét forogni kezdett fejében a mámoros tánc emléke.

A főhadnagy is elhallgatott; ez a csend oly jól esett Melanieknak. „S a mit én akarok, az meg szokott történni”, mintegy a Dobó utolsó szavaival

hallotta e szavakat a Rodakovszky hangján s ismét érezte, mint vergődik karjaiban. Szája félig kinyílt, gyorsan lélegzett s cigarettája, melyet kezében tartott, leest a földre... félig ki merészelté nyitni a szeméit, a kis részen át a kandalló lángnyelvei mintha a Livio tüzes karjai lettek volna, harapódzhat feléje... Remegő térdeivel önkénytelenül — visszatartatlanul közelebb húzódtott, toltta magát előre, szinte a lángkarok ölelésébe. Dodo, ki időközben egy pohár chartreuse-t ivott meg, elmosolyodott, Schoenhoffné pedig egyre jobban édelgett a kandallónál kiáradó hévben, már egész kínossá vált testének a nagy forróság, de mikor e kín oly jól esett neki... Egyszerre úgy érezte, hogy a vére ég... Pedig nem a vére volt, hanem a ruhája széle tényleg lángot fogott. Dodo felugrott s a nagy, üvegcansóval leöntötte a szép asszony lábait. Csak ruhájának legalsó fodra perzselődött meg.

Schoenhoffné most ocsudott fel mámorából. — Mily hőség van idebent... — mormogá.

Dodo mosolygott. — Dehogyan van meleg... hanem akiknek oly forró vére van, mint a méltóságos asszonynak, annak nem jó a tüzzel játszani, mert megégeti magát.

Schoenhoffné elgondolkozott. — Még sose égettem meg magamat, — mondá aztán nyugodtan, némi büszkeséggel.

[Folytatása következik.]

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldök és hajójegyárúsítók egyikének. Fiókirodák: Whartonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehemben. Füzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzékét.

Dr. Wm. Julian FOGORVOS

186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J.

Található é. e. 9-től este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogműtélékért jótállást vállal. Interstate Phone 1024.

A NAP

A magyar újságok szerkesztője, Magyarország leggyorsabb és legbizalmasabb naplaja. Feltétel szerkesztője: Braun Sándor. Politikai írásműveit: Rédy Sándor, Lengyel Sándor és dr. Kalmár Antal. A NAP a 48-as számny legújabb kiadása s a 47-es politikai legújabb kiadásból áll. A NAP nemcsak a legkötönyebb lap, de a LEGOLCSÓBB IS. Hírletése Amerika területére egész évre 32.00. Feltétel: ... 32.00. Helyi terjesztés: ... 11.00. A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Róka Szilárd-u. 9. sz.

James J. Bowden

BUTOR, SZÖNYEG ÉS HAZTARTÁSI CZIKKEK NAGY ÁRUHAZA.

547 BROAD ST., TRENTON, N. J.

Bell Phone 299 D. Szolid árak ugy készpénzre, mint részletfizetésre. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. Ha e lapot magával hozza, 5 percentes engedelményben részesül.

RIZSÁK JÁNOS

passaicai pénzküldő budapesti irodája VII., KIRALYUTCA 103 szám alatt van. Irodavezető: RIZSÁK MIHALY.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto.

THE YOUGH NATIONAL BANK

of CONNELLSVILLE, Pa. Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A connellsvillei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE 127-21K UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az élelésre. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. MINDENNYELI közjegyzői okiratok szakaszerben kiállíthatnak és komolytalanul hitelesítettek. Jogi, katonai és teletokmányi ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járunk el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM a hajójegyjegyzéshez, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FÜGŐKÖZLETEK: FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

ALPHA, N. J. WHEARTON, N. J.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankozásokat nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KUHNÉ, 15 William street, New York.

KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

NÉMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.

DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben.

Pénzküldések és hajójegyárúsítás.

Fiókirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 124 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1421-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.

Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesít.

Bankok, hajójegy- és vasúti, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Köleskönyvtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyeket az összes vonalokon az ó-házba sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÓTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legújabb bankháza, saját épületében, 600-ik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.

Pénzküldés a 6-házba gyorsan, pontosan s legolcsóbb árnyalmmal. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árral megtört. Közjegyzői okiratokat szakértelmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Czim: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesnel Magyar Amerikai Takarékos és Hiteltársulat, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházaival egybe s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százezret csekkszámlára, 4 százezret betét-számlára. Pénzküldés, hajójegyeladás és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegyelárúsító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hasad ügyeknek ellátását.

KAIL G. ÁRPÁD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek ellátása. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg.

Összes tőke \$450,000.00. Bankbetétek olcsóan. Pénzküldés és hajójegyiroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave.

Tőke 100,000 dollár. Főlöszleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvániának legújabb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM.

PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, O. Államilag engedélyezett hajójegy-, pénzküldő és közjegyzői iroda.

PERCEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.

MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton. Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jótállás mellett, olcsón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kenosha, kedelmi és Takarékbank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyket minden vonalra. Pénzeket elküldi a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSÁK JÁNOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldés és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

Charles R. Kear Harry F. Potter elnök pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

FIRST NATIONAL BANK MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill County legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000.00 Tartalék alap és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00

Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekks alapján vagy százezer felkérrésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány nélkül elküld.

ROOSEVELT AZ ASSZONYOKRÓL.

A nők választói jogáról.

Pénteken New York hölgyei, akik a nők választói jogának előharcosai, gyűléseztek. A gyűlésre meghívták az Egyesült Államok elnökét is. Roosevelt nem ment el azonban személyesen, hanem küldött a gyűlésezőknek — egy levelet.

Magam — írja Roosevelt abban a levélben — a nők választói joga mellett vagyok ugyan, de a mozgalmért lelkesedni nem igen tudok már csak azért sem, mert nem tartom a kérdést eléggé fontosnak. A nyugati államokban megadták a nőknek a választói jogot, de helyzetük azzal nem javult meg egy csipetnyit sem. Én egyáltalán nem hiszem, hogy a választói joggal megjavulhat az asszony helyzete. Jogilag férfiak és nők egyenlőnek kell lennie, de ez az egyenlőség ne érvényesüljön ugyanabban az irányban. Sőt ellenkezőleg, napról-napra mindinkább meggyőződésem arról, hogy az asszony tulajdonképpen működési tere csak a családi élet. Ő a háztartás s a gyermekek születe és nevelése körül sokkal fontosabb hivatást teljesít, mint amit bármi férfi teljesíthet.

Természetes, hogy ez a levél nem igen volt a gyűlésezőknek inyére, de azért mégis hatalmasan dikeztették a nők választói joguk érdekében.

MADARÁSZ JÓZSEF.

A clevelandi „Szabadság” agyonvédelmezi.

Clevelandi lapársunk, a „Szabadság”, egy öthasos cikkből kikel ellenünk és egy másik magyar lap ellen, amiért kritikát mertünk gyakorolni ifj. Madarász Józsefnek a képviselőházban elmondott, az amerikai magyarságra vonatkozó beszéde felett.

Lapársunk azt mondja ugyan, hogy ő sem írja alá mindazt, amit Madarász ur elmondott, de azért ráink mégis haragszik. Tőlünk elvárta, megkövetelte volna a clevelandi „Szabadság”, hogy mi trombitaharanggal fogadjuk azt a beszédet, s elmondását a megváltás napja gyanánt üdvözöljük.

Meggyanúsít bennünket és egy másik magyar lapot a „Szabadság” ebből kifolyólag azzal is, hogy Boros ur azért van a „begyűnkben”, mert az Amerikai Magyar Bank nem hirdet. Megfordítjuk a tételt. Kohányi ur megfordít magasztalja Boros urat, mert igen is hirdet. A Bevándorló különben annak idején éppen Boros urnak saját leveleit bizonyította, hogy mi nem fogadtuk el a hirdetést s meg is mondtuk az okokat.

Clevelandi lapársunk következetlenséggel vádol bennünket azért, mert Madarász urral szemben megvédtük a konzulátusokat s ugyanazon az oldalon a keasbey-i sztrájkból kifolyólag cikket írtunk e cím alatt: Hol a nagykövet?

Már megbeszélte az igen tisztelt lapársunk, de igenis figyelmeztetnünk kell őt arra az eltérő hivatásra, mely a nagykövetre, konzulra is hárul. Bizonyos dolgokban, így a megbeszélte magyarok dolgában a konzul nem tehet semmit; csak a nagykövet vagy ennek egyesek megbízottja intervenálhat. Volt tehát okunk megvédeni a konzulokat, akik az utolsó időben tény-

leg elismerésre méltó módon közeledtek a magyarsághoz s volt okunk megtámadni a nagykövetet, aki a keasbey-i katasztrófából kifolyólag még a füle botját sem mozgatta meg.

És arra is, persze mindig a legnagyobb tisztelettel, figyelmeztetjük clevelandi lapársunkat, hogy egy tanulmányra kiküldött emberről igenis fontos dolog, hogy kívül érintkezék, hogy kiül meríti az információját, hogy hol fordul meg s hogy emélfogva mit lát. Madarász ur, mikor tanulmányon járt itt közöttünk, nem eshetett a magánember elbírálása alá.

És ismétlünk, hogy rosszul esett látnunk, hogy Madarász ur nem vette észre a nagy magyar testületeket, a bridgeporti szövetséget, a katolikus szövetséget, a református szövetséget, a Verhovay-egyletet s mindennekfelett az Amerikai Magyar Szövetséget. Igaz ugyan, hogy ez utóbbira vonatkozólag azt mondja a „Szabadság”, hogy a szövetség elnökeivel beszélt, de ez egyelőre — titok. Ezt a titkot Madarász ur az ő képviselőházi beszédeiben hiven megőrizte.

SZERELEM RABJA.

Pesti aszfaltbetyár Ellis Islandon.

Egy elvetemült embert, magyar embert tartóztattak le a Main hajón, mely szombaton érkezett a new yorki kikötőbe. Dudka Lipótnak hívják a jómádat, aki azt hitte, hogy bátran fog bevezetheti az Egyesült Államokba, mivel egyszer már itt lakott s itt meg is nősült.

Dudka Lipót kicsalta itt New Yorkban feleségének utolsó garasait, innen azután visszazökött Magyarországra, hogy ott régi kedvesét, Gorezinszki Verát, viszontlássza. Szemtelenségében annyira ment, hogy hazulról ír New Yorkban élő feleségének, hogy küldene neki nyolcvan dollárt. Az asszony, akinek szerencsétlenségét nyilván csak a butasága mulja felül, megküldte neki a nyolcvan dollárt. Ezen a pénzen Dudka magával hozta aztán a Veráját.

Dudka nyilván azt hitte, hogy felesége mindenbe bele fog menni. Ez bátorította fel őt arra, hogy megírja neki nemesak a jövetelét, hanem azt is, hogy magával hozza Verát.

Ezt aztán már az asszony sem bírta elviselni. Ügyvédjével s egy elfogatási parancsossal megjelent a hajón. Ott azután elfogatta a kedves férjét, akit minden tiltakozása dacára elvitték Ellis Islandra, ahonnan néhány nap múlva visszatolonézolják Magyarországra. Hasonló sors ér a szép Verát is, akit mint nem kívánatos bevándorlót fognak visszaküldeni.

HÁBORUS HIREK.

Katonáink összeütközése montenegróakkal.

Bécsből megegyeznek ugyan minden háborus hírt, de azért újabb kábelsürgöny megint csak azt jelenti hogy a mi katonáink és montenegrói csapatok közt újabb véres összeütközés esett meg.

A hír szerint a közös hadsereg egy tisztet és két közlegényt vesztett, míg a montenegróiak részéről harminczegyen estek az összeütközésnek áldozatul.

MAGYAROK!

NEM EGYEDÜL NEW YORK VÁROSÁBAN LEHET MUNKÁT KAPNI.

New Jerseyben, Passaicban

JÓ FIZETÉS MELLETT AZ ÉVEK HOSSZU SORÁN ÁT LESZ MUNKÁ A MAGA MEG A GYEREKEI SZÁMÁRA.

Passaicban a világ LEGNAGYOBB GYAPJU és SELVEMYÁRAI vannak, nemkülönben sok más virág. Gyönyörű földrészt 25-100 lábnyi telkekre felszavaztunk adunk el. A telkek kellő közepén naponta 700 MUNKÁS dolgozik egy gyár befelezésén, amelyet hárommillió dolláros költséggel emelnek s amelyben 1909 ÉVI SZEPTEMBER ELSEJE KÖRÜL TÖBB MINT ÖTEZER MUNKÁST FOGNAK ALKALMAZNI.

TELKEK ÁRA \$100 FELFELE

Nagyon könnyű részletekben, azaz 10 dollárt kell mindjárt lefizetni és 5 dollárt havonta. Egy esztendő múlva egy-egy telek kétszer annyit fog érni. Ne mulasztva el senki ezt a ritka alkalmat. Vasárnapok most. Ne felejtsetek el: akinek alkalom adatik, használja fel az alkalmat. 200 munkás dolgozik az utcák kiépítésén, amelyek minden tekintetben meg fognak felelni a kor igényeinek.

NAGY MAGYAR NÉPESSÉG.

PASSAIC egészséges és virágzó kereskedelmi város. Sok magyar család lakik ott és számos honfitárs ismeri a várost. New Yorktól csak 25 percznyi távolságban van. Ügynekin minden vasárnap délután egy órától 2 óráig a 23-ik utcán, chambers streeti ferrynél, vagy Jersey Cityben az Erie-vasútnál, sárga szalaggal a sapkájukon, várni fognak a magyaroira, hogy elvigyék Passaicra. Az utazás költségeit mi fizetjük. További felvilágosításért forduljon iródnkhöz:

Saddle River Land Company

115 BROADWAY, NEW YORK. ROOM 1525-1526
Telefon: 7844 CORTLANDT.

KIS HIRDETÉSEK
Minden kis hirdetés TIZ szóig — 25 cent. —
Minden további szó 2 cent.
Kis hirdetések előre fizetendők.

KISHIRDETÉSEK
elfogad a „Bevándorló” minden ügyöke és a kiadóhivatal:
327 East 13 street, New York.

EGYHAZI ÉRTESÍTÉS.
A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze
HARSÁNYI LASZLÓ.
Istenírtéslet minden vasárnap d. e. 11 órakor.
Lelkészlak: 210-2-ik Avenue.

MAGYAR EV. REFORMATUS P. EGYHÁZ
New Brunswick, N. J.
Templom:
Easton Avenue és Hamilton Street sarkán.
Istenírtésletek sorrendje:
Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 7 1/2 órakor.
Lelkész:
Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PÁL,
magyar ev. ref. lelkész.
15 Prospect Street. Telephone: 418-4.

Magyar fogorvos
Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.
DR. FRANK KERN
233 EAST 10 UTCA, NEW YORK.
— Az első és második Ave. közt. —
RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig.
VASÁRNAP: Reggeli 10-től délután 1-ig.

KERESEM
Berta Ferencz testvérátamát, aki a zemplényei Kis-Géresből már nyolcz évvel ezelőtt kijött. Kérem a honfitársakat, akik a hollétéről tudnak, tudassák velem címzést. Tisztelettel Berta József, Box 24, Webster, North Pa.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a **LEGMEGBIZHATÓBB** és **LEGPONTOSABB** pénzküldők és hajójegyrusítók egyikének. **Főirodák: Wharthonban, Alphon, Franklin Furnace és South Bethlehem.** Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

The Friedman Print
215 BOWERY — NEW YORK.
Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését.
— Kitérően felszerelt magyar nyomda. —
Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

TEJÜZLET ELADÓ.
Trentonban, régi, jól bevezetett tejüzlet, mely nincs elhanyagolva, betegség miatt eladó. Az üzlet nagy vevőkörrel bír és szép jövedelmet nyújt szorgalmas embernek. Vételár 550 dollár. Tudakozni személyesen, vagy levélben Tóth Béla urnál, 517 S. Broad St., Trenton, N. J., lehet. Ügynökök kizárva. —3

MAGYAR PATIKA
AZ IGAZI, Johnstownban 316 CHESTNUT STREET alatt van. Akinek tehát jó és tisztá gyógyszerre van szüksége, írjon, vagy pedig jöjjön a **COSMOPOLITAN** patikába, MICH-NAY a tulajdonosa.

FÉRFIAK KERESTETNEK
FÖLDELADÁSRA a következő városokban kerestetnek FÜGÜGNÖKÖK:
New York City, Hoboken, Jersey City, West Hoboken, Union Hill, Newark, Paterson és Passaic. Nagy kommissiót és a vevők kocsidíját megfizetjük.
A legnagyobb és legkönyvebben eladható telkek a New Jersey állambei Passaicban. Könnyű részletfizetésre adjuk el a telkeket. Telkeink egy új worsted millt vesznek körül, amelyet hárommillió dollár költséggel fognak most építeni. A gyár felépítésénél hatszáz embert és kétszáz kocsit fognak foglalkoztatni.
A jövő két esztendőben e telkek értéke 200 százalékkal fog emelkedni.
Mától egy évre 3000 ember fog abban a gyárban munkát kapni.
JÖJJÖN EL HOZZÁNK DÉLELŐTT.
SADDLE RIVER LAND CO.,
115 Broadway, New York, Room 1525-1526

NAGY AZ ÖRÖM
Amerika minden magyarlakta helyén, mivel megjelent az
ANGOL-MAGYAR TANTÓ ÉS ISKOLAJA
ezimű könyv. Ez az egyedüli Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiejtéssel ellátott, szabadalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letekből magánuton — tantó nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudnivalókról is. Az áll-keres tanítói működése legjobbjai s a hirdetés valódisága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő:
ISIDOR BRAUN
2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

HAZAI PERES ÜGYEKET,
valamint fordításokat, okiratok megszerzését és megszerkesztését, hitelesítéseket és katonai ügyeket gyorsan és pontosan elvégző Makray Aladár, 327 E. 13 street, New York City.

225,000.00 ALLAMI BIZTOSÍTÁS
Joseph Major Myers
pénzügyi iródl
Főiroda: **PITTSBURGH, N. J.**
Előnöke: **ADDA, N. J.**
Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzügyi és számviteli s legújabbban is legelőkelőbb szaktudósok. Mindenféle hazai peres ügyeknél valóban korszaki hitelesítéssel bírunk. Engedélyes közgazdasági tanácsadó és közíró. Honfitársaim minden ügyben ingyenes felvilágosítást kapnak.

FORDÍTÁS.
Ugy törvényes iratok, mint bizonyítványok és magánlevelek magyarról angolra, vagy angolról magyarra, avagy mindkét nyelvből magyarra való fordítása végett forduljon levélleg
TÜRK JÓZSEF
468 Caxton Building, Cleveland, O.

HA SZERETI A
FINOM WHISKEYT,
írjon nekünk rögön, hogy kaphasson **INGYEN EGY KVART** legkiválóbb minőségű whiskeyt
SECURITY CO.
183 S. WATER ST., CHICAGO, ILL.
Név:
Cím:

JÓ FIZETÉS MELLETT
öt száz leányra van szüksége a Seidenberg szövőgyári vállalatának Trenton városában, a szivar és boncsészítés megtanulására. Gyakorlott kezek színtén felvételnek. Jelentkezzenek
SEIDENBERG CIGAR CO.,
a College és Division st. sarkán, Trenton, N. J. (Decz. 31.)

„A SEHONNAI KISASSZONY”
Amerikai regény — Angolból fordítva. Ez a legérdekesebb regény, amely magyar nyelven mostanában megjelent. Ismerteti az amerikai életet; a versenypályáról elvezet a vidéki farmokra, majd a mexikói éjszatelepekre, életű és izgalmas jelenetekben mutatja be a fehéreknek az indiánokkal való küzdelmet, s azután lebilincselő, érdekes mese keretében a new yorki felső négyes társadalmi életét, szokásaival ismerkedünk meg. A regény telve van cselekményvel, izgalmas fordulatokkal, s az olvasó érdeklődését mindvégig annyira leköti, hogy végül nem olvasta. A regény 2 kötetre terjed.
A KÉT KÖTET ÁRA BÉRMENTES, AJÁNLOTT MEGKÜLDÉSSEL 80 CENT.
Megrendelések a pénzzel együtt a következő címre küldendők:
EMERY LIGETI
128 EAST 10th ST., NEW YORK CITY.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG
ALAKULT 1906. FEBRUÁR 27-ÉN, CLEVELAND, OHIO.
A Szövetség célja: Az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.
Osztalok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz:
515 SUPERIOR BUILDING, CLEVELAND, O.

Old Vienna Restaurant Co.
115 LENOX AVENUE, NEW YORK.
URBACH S. elnök, RUDNER S. manager.
Elsőrangú magyar konyha. — Kitűnő italok. — Csizgányzene.

SOK ARANY- ÉS EZÜSTÉREMMELE KITÜNTETVE.
KÜLÖNLÉGSÉGEK: 48-as Likőr hazafias ital. Gyógyocsnac, Barackocsnac, Barackszesz, Barackcerme, Port-Artur Késérő Gyomorerősítő Likőr, Alföldi Tearmum, Alföldi Fehérkeresztes Sósorszesz.
A „RADIAL ELIXIR”-T
kizárólag
az „ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” KECSKEMÉTEN gyártja. Használati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakalkotó kecskeméti „RADIAL ELIXIR” gyomorerősítő likörhöz, mely csakis a legjobb gyógyfűvek párlatából, meleg uton készül.
Múltán a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavnak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani; ezt teszi a „RADIAL ELIXIR” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1-1 pohérral issza, hogy soha, sem gyomorgörget, hascsikarást, székrekedést, gyomoronyomást nem fog érezni.
A „RADIAL ELIXIR” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserű egyike, mert nemesak gyógyhatású, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorsító és gyomorbajt gyógyító különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű fűvekből más gyár nem állít elő.
A „RADIAL ELIXIR” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉTEN „RADIAL ELIXIR” van bégérette és eredeti kupakkal, valamint következő nyakszalaggal lezárva: „RADIAL ELIXIR”, gyógyfűvek és növények gőzlejárása után készült. Egészségi szempontból különösen ajánlható.
Kérem szives próbarendelést és vagyok
Hazafias tisztelettel
VIDDER EMIL,
44 AVENUE C, NEW YORK.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET
betegségélyző osztályfal.
(HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY)
Pittsburg, Pa.
— Alapított 1895-ben. —
Igazgatószáki gyűléseit tartja minden hónapban saját helyiségében:
433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.
Elnök: Ohegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyei Béla, pénztáros Barna György, b. s. osztály vezértárosa Horváth János, titkár Pegányi Béla, p. ü. titkár Szabó Miklós, főjegyzők J. A. Metz és W. Clyde Grubbs, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, orvos dr. Király L. Béla, oltatók Kovács Rudolf, Stugner János. Igazgatók Pittsburgban Osmetrelucky Miklós, Kollász Ferenc, Connelville és lockban Pogány Ferenc, Travesky és vidékén Kráulz Kálmán. Flomingspark és Pittokban Krue Vendel. Bruceon és vidékén Kánya Gábor. McKeesRockban Henyei Béla és Szabó Miklós. McKeesportban Kánya Gusztáv. Traugerben Legey János. Ambridgeben Szabó János, Irvinben Bokodi István. Dunkirben Simon József. New Brightonban Gorcsák Kálmán és Józsa Izák. Duquesneban Gogolya András, Koltzsi József és Drága János. Coleyban (Castle Shannon) Bákory István. Leechburgban Soltesz János. Rileyben Mitró János. Preston Burdinben és vidékén Cseel Imre. Pricedalen Krajnák András. Coal Bluff-Shire Oakeson Herspold István. Whitsetten Zelen Zsigmond. Coal-Center és vidékén Katona Menyhért. Wickhavenben Szabados István. W. Leisenringen Elek András. Uniontownban Matulay Zoltán. Lyndonban Dobó István. Expediten Szunyogh Ferenc. Vintondalen Olesányi Lajos. Blackburton Antal Antal. Adelaiben Mihók György. Leisenringen s Víz János. Star Junctionban Kales István.

THE STAR BOOK BINDING CO.
Aisvárosi üzlet: 153 East 4 street
NEW YORK.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát.
— JUTANYOS ÁRAK. —

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR.
— Alakult 1907. január hó 8-án. —
Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján, Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth Lajos. Pénztáros: Bukurov Dusan. Pénzügyi titkár: Burik András. Rendező: Sztrányai Rezső.

18 éve fennálló banküzlet
PEARL JOZSEF, bankháza
FÜZLET: 319 East 3rd Street.
FÜZLET: 801 E. 3rd St., Oak cor.
SOUTH BETHLEHEM, PA.
Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldeményeket a világ minden részébe legelőkelőbb és legbiztosabban küld. Bármily peres ügyet, úgy óhazai, mint itteni dolgozat elintéz. Közjegyzői okiratokat törvényesen hitelesít. Utalgatásokat ingyen ad.